

8

NOVINY KEŽMAROK

Kultúrno-spoločenský
mesačník mesta

AUGUST
2020
5. ročník

Vydáva Mestské kultúrne stredisko
v Kežmarku

Podujatia v záhradách
mestských budov

str. 6-7

Kúpalisko centrom
oddychu v regióne

str. 9

Autogramiáda hokejovej
legendy na hrade

str. 25

Nádvorie hradu hostilo domácich remeselníkov a umelcov
na Festivale za euro

>> viac na str. 8

DREVONA®

MICHALSKÁ 73 KEŽMAROK

tel : 0918 605 347

email: kezmarok@drevona.sk

PF20002

VYROBENÉ NA
SLOVENSKU

www.kia.sk

KIA SPORTAGE EXTRA
so zvýhodnením až do 3300 €SEDEM
ISTÔT
KIA

SPORTAGE

The Power to Surprise

Začnite žiť znova naplno s programom #KiaSpoluVpohybe.

Predstavujeme vám jedinečný program #KiaSpoluVpohybe so 7 garantovanými istotami Kia, s ktorými získate na model Sportage vo výbave Extra prevažne šesťročné financovanie Kia Light s nulovým úrokom, historicky najnižšími splátkami a možnosťou ich odčlenenia až na tri mesiace, výkupný bonus a až do 1000 €, ročnú diaľničnú známku, plnú nádrž paliva zadarmo a samozrejme aj jedinečnú 7-ročnú záruku Kia. Neváhajte a využijte celkové zvýhodnenie až 3 300 € vrátane bonusu až do 2 500 € a extra výbavu v hodnote až 800 € zadarmo. Všetky informácie vám radi poskytneme priamo v predaji, alebo na našie uvedených kontaktoch.

Motor Group Poprad, spol. s r.o.
Partizánska 3800, 058 01 Poprad
Tel. č. 052/787 9230

kiaopoprad@motorgroup.sk
www.motorgroup.sk

Kia Motors Slovakia, s.r.o. Táto ponuka platí len na skladové vozidlá, ktoré informácie sa dozvieste u každého autorizovaného predcu Kia. Kombinovaná spotreba paliva 5,5-8,0 l/100 km, emisie CO₂ 146-204 g/km (WLTP). Záruka 7 rokov/150 000 km. O odber splátok na maximálne 3 mesiace v možnosti predĺženia o ďalšie 3 mesiace podľa vane pandémie môže podľa ustanovení zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej choroby COVID-19 poskytla Fyzická osoba nepodnikateľ (súhrnná osoba) alebo Fyzická osoba podnikateľ a malý zamestnávateľ v prípade problémov so splácaním splátok ako dôsledok pandémie. Podrobné informácie pre zákazníkov o nároku a postupe podania žiadosti o odklad splátok nájdete aj na webovom sídle nášho finančného partnera www.cobleasing.sk.

PF20001

Sadni na bicykel
a zachráň svet!

CELOSLOVENSKÁ SÚŤAŽ

DO PRÁCE
NA
BICYKLI

REGISTRUJTE SA NA

www.dopracenabicykli.eu

od 01.03. do 07.09.2020

Národná kampaň pre podporu
environmentálnych druhov
dopravy v našich mestách.

Súťažte o mestské a skladacie
bicykle LIBERTY, štýlový e-bajk,
športové náramky a ďalšie
skvelé ceny!

Doručenie objednaných
tričiek kampane
Slovenskou poštou
ZDARMA!

VYHLASOVATEL

ORGANIZÁTOR

HLAVNÝ PARTNER

MEDILNÝ PARTNER

PARTNER

V Kežmarku sme si uctili 140. výročie narodenia Milana Rastislava Štefánika

Odhalením pamätnej tabule pri ruži Generál Štefánik pred budovou ZŠ Grundschule v Kežmarku sme zakončili Rok Milana Rastislava Štefánika.

Štefánik mal jasnú víziu o lepšom postavení Slovákov a išiel za ňou. Je známe, že chcel postaviť hvezdáreň na Tahiti. V programe mal uvedené, že jej postavenie podstatne zlepši životnú úroveň domorodcov. Keďže videl mnoho krajín a ľudí, chcel, aby sa všetci mali lepšie. Za mnoho, čo dokázal a vedel, mohol ďakovať práve astronómii a učiteľovi Jansenovi, ktorý ho v Paríži zoznamoval s mnohými, aj bohatými ľuďmi, politikmi a vojakmi. Štefánik tieto kontakty a znalosti využil.

Ruža Generál Štefánik, vyšľachtená v roku 1931, pribudla v areáli ZŠ Grundschule 4. mája 2019. Na 140. výročie jeho narodenia, 21. júla 2020, sa vedenie mesta Kežmarok znovu pred ňou stretlo, tentoraz však pri odhaľovaní pamätnej tabule.

„Ružu Generál Štefánik vyšľachtiteľ Ján Böhm v roku 1931 z odrody Brilant. Ruža vyrastie do výšky 120 – 130 centimetrov. Kvet je červenofialový a veľký približne 6 centimetrov. V Kežmarku študoval brat M. R. Štefánika, preto sme sa rozhodli venovať ružu aj vášmu mestu,“ uviedla pri minuloročnom sadení kežmarskej Štefánikovej ruže Ružena Kormošová, členka správnej rady Spoločnosti M. R. Štefánika.

Odhaľovanie tabule sa začalo spevom

hymny Slovenskej republiky v podaní Slavomíra Kolesára. Následne predniesol svoj príhovor primátor mesta Ján Ferencák, riaditeľ základnej školy Miroslav Beňko, členka správnej rady Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika

Jolana Prochotská a predseda Svetového združenia bývalých politických väzňov František Bednár. Na stretnutí sa zúčastnili aj členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a štatutári mestských organizácií, ale i viacerí občania mesta.

Podľa slov primátora Jána Ferencáka by Štefánikovi mal patriť v našich dejinách väčší význam a dôležitosť. „Pamätná tabuľa a vzácna šľachtená ruža nám má pripomínať veľkú osobnosť našich dejín. Ur-

číte by sme sa o Štefánikovi mali viac rozprávať a zaujímať sa o jeho život a odkaz, ktorý nám zanechal. Je veľkým vzorom a Slováci sa majú z jeho života čo učiť,“ uviedol v príhovore.

„Po buste vo vchode do budovy a po vzácnej ruži je pamätná tabuľa ďalším pripomenutím si veľkého muža našej krajiny pre našich žiakov a pedagógov. Možno raz vyrastie z nášho mesta ďalší Štefánik,“ uzavrel Miroslav Beňko, riaditeľ ZŠ Grundschule v Kežmarku.

Ondrej Miškovič

Pred šiestimi mesiacmi by sme neverili...

Pri tvorbe plánu práce komisie regionálneho rozvoja, cestovného ruchu a propagácie mesta v Kežmarku na volebné obdobie 2018 – 2022 sme si zadali aj úlohu pracovať so subjektmi cestovného

ho ruchu.

Dňa 3. decembra 2019 sa pod záštitou pána primátora Ferencáka konala konferencia o cestovnom ruchu na území mesta Kežmarok, ktorej úlohou bolo informovať o momentálnej situácii a možnej podpore CR v rámci verejných financií, o činnosti OOCR, o úlohách klastrových iniciatív, o možnej športovej turistike ako produktu CR, o zážitkovej a reálnej gastronómii, o novom pohľade na ELRO a o iných zaujímavých témach, ktoré prezentovali osobnosti CR – Holopová, Niňajová, Gacík, Gurka, Kapráľ, Bodnárová a Gantnerová.

Pri záveroch z konferencie nám ani neprišlo na um zaoberať sa takou situáciou, ktorá zasiahla nielen sektor CR, ale ovplyvnila celý život okolo nás.

Pandémia COVID-19 nám zmenila podnikateľské prostredie a núti nás do aktivít, ktoré sú nielen na podporu navrátenia sa do normálneho kolobehu života, ale aj do kultúrno-spoločenského života.

Teší ma skutočnosť, že na území mesta sa nám dario byť zodpovední, a tak sme mali minimálny počet infikovaných pacientov koronavírusom. Verím, že aj v blízkej budúcnosti sa táto štatistika nezmení, a tým pádom budeme môcť aktívne sa zapájať do realizovaných aktivít, ktoré sú organizované mestskými organizáciami ako MsKS, VPS, CVC, ZUŠ či MŠK.

Keďže sa neodporúča cestovať do zahraničia, musíme nás tešiť skutočnosť, že všetko, čo hľadáme na dovolenkách, môžeme realizovať aj na území mesta Kežmarok. Ako? Môžeme využívať morskú vodu na našom kúpalisku. Môžeme navštíviť múzeá, v ktorých sa oboznámime s históriou a osobnosťami nášho krásneho mesta. Môžeme športovými aktivitami upevňovať naše zdravie a aktívne sa zapájať do bohatej kultúrnej ponuky podujatí.

Preto sa chcem poďakovať zodpovedným pracovníkom mesta, učiteľom, športovcom, ako aj nám všetkým, ktorí sa zapojíme do týchto aktivít, lebo tým pomôžeme prekonať túto krízu aj z pohľadu ekonomiky, lebo verím, že popri využívaní možností vyplnenia voľného času navštívite aj gastronomické zariadenia, ktoré sú v našom meste v bohatej škále ponuky – od balkánskej zmrzliny až po špičkovú kuchyňu.

Zároveň si musíme uvedomiť, že dodržiavaním opatrení ÚVZ obmedzíme možné šírenie nákazy, preto pristupujme zodpovedne nielen voči sebe, ale aj voči svojmu okoliu.

Prajem vám všetkým ešte krásne leto!

Jana Gantnerová

V skratke

Úspešní žiadatelia v druhom programe obnovy kultúrnych pamiatok UNESCO a národných kultúrnych pamiatok v rámci Výzvy pre región podpísali zmluvu o poskytnutí finančných príspevkov. Sumou jeden milión eur podporí Prešovský samosprávny kraj 18 projektov zameraných na obnovu kultúrnych pamiatok UNESCO a národných kultúrnych pamiatok na svojom území. Deklaroval to svojim podpisom vo štvrtok 16. júla predseda PSK Milan Majerský a úspešní žiadatelia o dotáciu v rámci Výzvy pre región. Za dotačné peniaze sa zrekonštruuje zvonica v Kežmarku. Celková schválená dotácia pre kežmarskú zvonicu bola 94 551,49 eur.

Zdroj: Prešovský samosprávny kraj

Množstvo tipov na výlety, zaujímavé rozhovory a novinky z oblasti cestovného ruchu. Menovaným témam sa venuje 5. číslo Turistických novín Prešovského kraja, ktoré vydáva a distribuuje Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Severovýchod Slovenska. Noviny sú bezplatne k dispozícii vo všetkých turistických informačných kanceláriách v Prešovskom kraji, tiež vo väčšine kultúrnych zariadení (múzeá, galérie, hrady a pod.), v akvaparkoch a na ostatných významných turistických miestach vrátane súkromného sektora. V online podobe sú dostupné na stránke severovychod.sk.

Zdroj: severovychod.sk

Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., v spolupráci s poľským dopravcom Koleje Malopolskie prevádzkuje počas letných víkendov vlakové spojenie Poprad-Tatry – Kežmarok – Muszyna. V stanici Muszyna je možné prestúpiť na prípoj do Krynice a Krakova. Cestou si môžete užívať jazdu malebným údolím rieky Poprad a v celi cesty máte možnosť navštíviť prírodné a historické pamiatky v poľskom pohraničí.

Zdroj: ŽSR

V júl sa stavba cyklotrasy Cesty okolo Tatier v katastri obce Huncovce stala realitou. Stavebné práce na úseku dlhom približne 2,9 kilometrov začne zhotoviteľ v nasledujúcich dňoch. Doba výstavby je naplánovaná na 11 mesiacov. Stavbu cyklochodníka v obci Huncovce mohli realizovať aj vďaka pochopeniu a ústretovosti vlastníkov viac ako 70 pozemkov v trase cyklochodníka, ktorí sa v priebehu roka 2019 a 2020 rozhodli časti svojich pozemkov odpredať do majetku obce.

Zdroj: huncovce.sk

Vláda Slovenskej republiky vymenovala 15. júla dokopy 53 prednostov okresných úradov. Za prednostu Okresného úradu v Kežmarku vymenovali Vladimíra Škáru. Do funkcie nastúpil od 1. augusta.

Zdroj: rokovania.gov.sk

Všetky osoby, ktoré od 6. júla od 7.00 hod. vstúpia na územie Slovenskej republiky, pričom počas predchádzajúcich 14 dní navštívili krajinu neuvedenú v zozname menej rizikových krajín, sa musia prihlásiť na miestne príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva, ktorý im pomôže zorientovať sa v situácii, oboznámi ich s pravidlami domácej izolácie a zabezpečí testovanie na ochorenie COVID-19. Telefónne číslo na RÚ VZ pre okres Kežmarok je 0911 635 260. Kontakt je k dispozícii v pracovné dni od 7.00 do 15.00 hod.

*Zdroj: ÚVZ SR
pokračovanie na str. 6*

Jubilejný ročník festivalu Európske ľudové remeslo v Kežmarku mal priniesť množstvo novinek, medzi ktorými mal byť aj Kežmarský dukát. Motív dukátu sa bude každoročne meniť. V roku 2020 na ňom nájdeme radnicu. Dukát je v limitovanom množstve dostupný na Kežmarskom hrade a v Kežmarskej informačnej kancelárii. Záujemcovia si ho budú môcť zakúpiť za 3,50 eur.

-om-

Kežmarok navštívila 4. augusta írsky veľvyslankyňa Hildegard Ó Riain. Návšteva sa niesla v príjemnej atmosfére, pani Hildegard Ó Riain prejavila rozsiahle znalosti o Slovensku a zaujímala ju i história mesta Kežmarok.

-om-

Koncert Mirky Partlovej a Jána Slezáka sme si vychutnali 24. júla v Drevenom artikulórnem kostole v Kežmarku.

-om-

Poslanci schválili nariadenia na podporu zdravotnej starostlivosti v regióne

Mestské zastupiteľstvo v Kežmarku zasadalo na radnici 23. júla. Program obsahoval deväť bodov a prítomných bolo dvanásť poslancov. Schválené boli všetky navrhované všeobecne záväzné nariadenia (VZN).

Na rokovaní mestského zastupiteľstva Zariadenie pre seniorov Kežmarok (ZPS) a Zariadenie opatrovateľských starostlivosti Kežmarok (ZOS) predložili návrh na rozšírenie poskytovania sociálnej služby aj o terénnu formu, čiže o donášku obeda k prijímateľovi sociálnej služby autom. Doteraz bol rozvoz stravy zabezpečovaný oddelením sociálnych vecí. V rámci sociálnej služby jedáleň ZPS a ZOS poskytovala obеды externým stravníkom a mesto zabezpečovalo donášku stravy do domácnosti. „Do správy ZPS a ZOS bude prevedený automobil s izotermickou úpravou a rozvoz stravy bude zabezpečovaný našimi pracovníkmi,“ zhrnula nové nariadenie Marcela Istociová, riaditeľka ZPS a ZOS. Ceny za donášku stravy však ostávajú v pôvodnej sume.

Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS) má zabezpečiť poskytovanie všeobecnej a špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti za účelom zlepšenia dostupnosti, efektivity a kvality zdravotnej starostlivosti v regióne. Mestské zastupiteľstvo schválilo partnerstvo s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Partnerstvo založené na základe zmluvy predstavuje neformálne spojenie členov partnerstva s cieľom zefektívniť ich vzájomnú spoluprácu. „Urobili sme dobrú vec pre skvalitnenie života obyvateľov mesta,“ povedal Karol Gurka, viceprimátor mesta Kežmarok, ktorý viedol rokovanie zastupiteľstva v zastúpení primátora.

Dopĺňalo sa tiež už platné uznesenie o poskytnutí návratnej finančnej výpomoci spo-

Zasadnutie prebiehalo v zasadačke mestského úradu.

ločnosti Lesy mesta Kežmarok, ktorým mestské zastupiteľstvo 1. júna schválilo návratnú finančnú výpomoc vo výške 500 tisíc eur na prefinancovanie projektu cezhraničnej spolupráce. Uznesenie bolo doplnené o informáciu, že táto výpomoc bude bezúročná.

Ondrej Miškovič

V Kežmarku položili základný kameň Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti

Kežmarok čaká realizácia druhej najväčšej investície mesta po multifunkčnej aréne. Mestské zastupiteľstvo schválilo 23. júla partnerstvo s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti. Odovzdanie staveniska sa uskutočnilo za prítomnosti zástupcov mesta a dodávateľov stavby 31. júla.

Dnes v Kežmarku slávnostne poklepali po základnom kameni a odovzdali stavenisko budúceho Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS). CIZS zabezpečí poskytovanie všeobecnej a špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti za účelom zlepšenia dostupnosti, efektivity a kvality zdravotnej starostlivosti v regióne.

Primátor mesta Ján Ferenčák označil výstavbu tohto centra za významný krok k zlepšeniu zdravotnej starostlivosti v Kežmarku. „Realizácia tohto projektu je výsledkom dlhodobého procesu. Kto do CIZS príde, dostane kompletnú zdravotnú starostlivosť s vysokým štandardom posky-

tovaných zdravotníckych služieb. Môžeme ľuďom povedať, že od minulého roku až

Základný kameň Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti.

po koniec výstavby CIZS-ky bude v kežmarskej nemocnici investovaných okolo 10 miliónov eur, a to na zlepšenie zdravotnej starostlivosti našich občanov,“ poznamenal primátor mesta Ján Ferenčák. Podľa neho to bude investícia na ďalších 50 rokov, lebo v takomto rozsahu sa nezvykne do zdravotnej starostlivosti investovať často.

Zároveň je potrebné dodať, že developerom pri tejto stavbe bude samotné mesto, ktoré bude jediným vlastníkom budovy. Všetky ambulancie a ostatné priestory v nej budú mať nájomníci v dlhodobejšom prenájme. „Teší ma, že sme odštartovali realizáciu projektu, ktorý potrebujú naši pacienti a zdravotnícky personál,“ povedala Janka Bartková, námestníčka riaditeľa kežmarskej nemocnice.

**Ondrej Miškovič,
Beáta Oravcová**

V skratke

dokončenie zo str. 4

 V júli sa začalo s realizáciou úplne nového zateplenia budovy Nemocnice Dr. Vojtecha Alexandra. Financie na tento projekt sa podarilo získať z prostriedkov Európskej únie, celá stavba by mala byť hotová za štyri mesiace.

Zdroj: agel.sk

 Verejnoprospešné služby mesta Kežmarok umiestnili 9. júla nový stĺp verejného osvetlenia na Huncovskej ulici. Pôvodný bol poškodený následkom dopravnej nehody. Plán kosenia mesta zastavili na viac ako týždeň prehánky.

Zdroj: vpskk.sk

 Obyvatelia a návštevníci Kežmarku môžu aj toto leto využiť služby mestského kúpaliska, ktoré svoje brány otvorilo 10. júla, hneď po ukončení predsezónnych prác spojených so zabezpečením preventívnych hygienicko-epidemiologických opatrení prijatých na zamedzenie šírenia nákazy koronavírusu. Návštevníci kúpaliska sú povinní dodržiavať usmernenia vydané hlavným hygienikom, dezinfikovať si ruky a dodržiavať odstup medzi jednotlivcami alebo členmi skupín najmenej dva metre. Je veľmi dôležité rešpektovať pokyny personálu, pretože ich vyžadovanie a uplatňovanie chráni všetkých návštevníkov kúpaliska.

Zdroj: vpskk.sk

 V Bratislave sa 14. júla uskutočnilo odovzdávanie cien pre samosprávy zapojené do projektu Odkaz pre starostu s názvom Zlaté vedro za rok 2019. Mesto Kežmarok v tomto hodnotení za minulý rok dosiahlo 11. miesto v kategórii riešenia podnetov a 12. miesto v kategórii komunikácie s občanmi. Odkaz pre starostu pôvodne začal pôsobiť v Bratislave a jej mestských častiach, dnes ho využíva viac ako 150 samospráv. Počas desiatich rokov sa na Odkaze pre starostu vyriešilo viac ako 40 tisíc podnetov od občanov a v súčasnosti ho využíva viac ako 31 tisíc užívateľov. V júli malo mesto Kežmarok celkovo 48 podnetov v riešení, 175 vyriešených, 79 uzavretých a žiaden neriešený podnet.

Zdroj: odkazprestarostu.sk

 V rímskokatolíckom Kostole svätého Antona Pustovníka v Spišskej Belej objavili v máji počas jeho obnovy ranogotické nástenné malby, ktoré sa nachádzajú na východnej stene lode – južne a severne po stranách víťazného oblúka. Z nástenných malieb vo svätyni kostola sa zachoval fragment postavy sv. Antona Pustovníka s jeho atribútmi, s postavou donátorky s nápisovou páskou z konca 14. storočia.

Zdroj: [Krajský pamiatkový úrad Prešov](http://Krajský.pamiatkový.úrad.Prešov)

 Staňte sa aj vy súčasťou najväčšej kampane podporujúcej rozvoj cyklistickej dopravy na Slovensku. Zaregistrujte sa alebo svoj tím, vysadnite na bicykel a spoznajte všetky výhody, ktoré jazda na dvoch kolesách prináša. Registrácia súťažných tímov je možná až do 7. septembra 2020. Samotný projekt Do práce na bicykli sa uskutoční od 1. do 30. septembra. V Kežmarku najazdilo v rámci minulého ročníka 28 súťažiacich v ôsmich tímoch takmer tritisíc kilometrov a ušetrili tak 748,69 kilogramov oxidu uhličitého.

Zdroj: dopracenabicykli.eu

Prvou akciou z naplánovaných kultúrnych a spoločenských podujatí v meste bolo Letné predpoludnie s knihou v priestoroch záhrady mestskej knižnice. Prvé dni letných prázdnin tak patrili v našom meste najmenejším.

-om-

Päť júlových "Dobrych stried na dvorčeku" sa uskutočnilo na dvore Základnej umeleckej školy Antona Cígera v Kežmarku.

Premietanie filmu Yesterday v záhrade administratívnej budovy Mestského kultúrneho strediska v Kežmarku.

-BŠ-

Pocity ako zo Stredomoria... v Kežmarku

Priamo uprostred rodinnej zástavby a bytoviek vznikol v našom meste nádherný kultúrno-spoločenský kútik, ktorý mi pripomenul skvelé dojmy z letných dovolení.

V priestoroch administratívnej budovy mestského kultúrneho strediska niekoľko nadšených ľudí vytvorilo v záhrade krásne komorné letné kino s malíčkym pódium.

Vo štvrtok 9. júla som sa zúčastnil na premiére tohto kina. Premietal sa film Yesterday. Hudba nesmrteľných Beatles celý dojem z tohto večera ešte umocnila. Záhrada je upravená nádherne a pritom svojpomocne. Prútené kreslá, okrúhle stolíky na popcorn či čosi iné, všetko príjemne osvetlené, proste všetko spravené s veľkým citom pre krásu a estetiku. A to všetko dokázala partia kultúrníkov počas obdobia pandémie len tak, z vlastného popudu.

Ďakujem za všetkých Kežmarčanov: Lenke, Olge, Vladovi, Edovi, Borisovi, Márii, Rozálii, Renáte, Dagmar, Daniele, Jane, Stanovi, Kataríne, Jane, Márii a Marekovi. Všetci títo pomáhali, samozrejme, pod jemnou dirigentskou taktovkou riaditeľky Bašky, ktorej patrí taktiež poďakovanie.

A teraz už nám, Kežmarčanom, stačí sledovať program premietania, vybrať si nejaký pekný film, ponoriť sa do deja a užívať si atmosféru, ktorú ja osobne viem prirovnať len k atmosfére malého gréckeho prímorského mestečka.

Karol Gurka

Archeológia počas COVID-19

Rovnako ako stavbári, aj archeológovia patria k tej skupine ľudí, ktorá sa napriek pandémie neprestala venovať svojej klasickej náplni práce – archeologickému výskumu.

Je zrejmé, že archeológ sa nehrnie do výskumu na holom pozemku bez akýchkoľvek dostupných sociálnych zariadení s čistou tečúcou vodou, navyše, ak sa tam stretne s domácimi, o ktorých netuší, aká je ich anamnéza, a ktorí väčšinou s pocitom domáceho bezpečia nemajú prílišnú snahu dodržiavať ochranné opatrenia, nehovoriac o tom, že si často najímajú pomocných robotníkov, u ktorých už vôbec netušíte, ako trávia svoj voľný čas.

Múzeum v Kežmarku v apríli pokračovalo v archeologickom výskume realizovanom od roku 2018 počas prebiehajúcej rekonštrukcie Spišského hradu. Spolupracuje na ňom so SNM – Spišským múzeom v Levoči, ktoré zastupuje archeológ Martin Stejskal – vynikajúci znalec Spišského hradu, najmä jeho archeológie. Vzhľadom na to, že v minulom roku bol v Podtatranských novinách uverejnený článok o predbežných výsledkoch výskumu, nebudem sa im tu podrobnejšie venovať. Snáď len zopár postrehov, ktoré hovoria v prospech potreby venovať neustávajúcu vedeckú pozornosť pamiatkam takéhoto významu, predovšetkým ak ide o výskum architektúry, archeologický či archívny výskum.

Mnohé detaily sa zachovali len v rukopise výskumnej dokumentácie, mnohé neboli zistené. Charakter nášho výskumu umožnil detailnejší pohľad pod povrch hradného kopca a poskytol nám mnohé nové cenné informácie, ktoré sa v 70. rokoch nepodarilo zachytiť, resp. zdokumentovať. V dosiaľ neskúmaných polohách sa podarilo odkryť, overiť a podrobne zdokumentovať situácie, ktoré poznáme len zo slovných opisov vo výskumnej dokumentácii. Odkryli sme stopy po úprave hradného kopca už v súvislosti s pravekým (keltským) osídlením. Reprezentujú ich do skalného podlažia vysekané jamy na opornú konštrukciu drevenej stavby či podobný objekt, datovaný keltskou striebornou mincou, zahĺbený do mäkkšieho podlažia, na dne ktorého boli už v praveku „zašliapané“ úlomky kamenných sekeriek z posledného úseku doby kamennej – z eneolitu.

Marta Kučerová
archeologička múzea v Kežmarku

Dezinfekciu mesta zabezpečujú s novým prístrojom

Mesto zakúpilo dobrovoľným hasičom postrekovací stroj na dezinfekciu väčších plôch. Vďaka tomuto prístroju vedia dezinfikovať rýchlejšie, ale i efektívnejšie.

Dobrovoľní hasiči prístroj pravidelne používajú v našom meste.

Prístroj umožňuje hasičom regulovať pri postrekovaní prietok vzduchu, ale i postrekovú látku. Nie je potrebné to mechanicky pumpovať, takže to dobrovoľným hasičom značne uľahčuje túto náročnú prácu. „Ak to môžem porovnať s predošlými používanými mechanickými postrekovačmi, tak tie sú fajn, lebo postrekujeme nimi zastávku alebo lavičky, ale ak ideme do väčších plôch, je tento prístroj ideálnym pomocníkom,“ povedal dobrovoľný hasič Boris Brčiak.

Nádrž prístroja je síce vyprázdnená za pár

minút, no plusom pre hasičov je hlavne možnosť dezinfikovať plochy rýchlejšie. Zanedbateľnou položkou tohto prístroja je spotreba, keďže podľa slov hasičov im stačí jeden liter benzínu na hodinu.

„Po naplnení tekutinou tento prístroj váži viac ako 15 kilogramov,“ priblížil Brčiak. V službe ostávajú aj predtým používané ručné postrekovacie nádoby, ktoré sa zase pre ich tichosť hodia do interiérov, ako sú napríklad staničné budovy.

Ondrej Miškovič

Nádvorie hradu hostilo remeselníkov Festivalu za euro

Na nádvorí Kežmarského hradu sa 11. júla uskutočnilo jednodňové podujatie s názvom Festival za euro. Obyvateľom a návštevníkom mesta malo aspoň sčasti pripomenúť festival Európske ľudové remeslo, ktorý bol tento rok zrušený v rámci opatrení súvisiacich so šírením nového koronavírusu vo svete.

V stánkoch na nádvorí už od 10.00 hod. svoju prácu a výrobky predstavilo niekoľko miestnych a regionálnych remeselníkov, ale aj študenti Spojenej strednej školy Biela voda v Kežmarku. Pred vstupom do hradu pripravil Mestský športový klub pre deti športové súťaže a nechýbali ani dobrovoľní hasiči a nafukovací hrad.

Počas programu mohli návštevníci hradu vidieť detské folklórne súbory Goralik a Maguráček, tanečnú skupinu Brilant, tanečno-športové centrum Tempo, ľudovú hudbu Zvonárka z Ľubice, Sestry Uhlárové, tanečno-divadelnú skupinu Alimah Fusion a pre nepriaznivé počasie bolo po vystúpení rómskej tanečnej skupiny Deti Kesaj podujatie prerušené. Večerného vystúpenia folklórneho súboru Magura sme sa tak nedočkali.

Umelecký rezbár Karol Kopčák

Rezbárstvu sa v Kežmarku od svojich štrnástich rokov venuje Karol Kopčák. Už vo svojich umeleckých začiatkoch dokázal z dreva vyčariť hotové skvosty. Pri návšteve jeho stánku nám ukázal fujaru, ktorá patrila k prvým jeho kúskom. „Výzvou pre mňa boli východoslovenské čerπάky, do ktorých sa viacerým ľuďom nechce, lebo sú náročné na výrobu. Pre mňa je výzvou vyrobiť vždy to najnáročnejšie,“ povedal Kopčák. Návštevníci si mohli v jeho stánku nakúpiť jednoduché výrobky, ale i dekorácie do záhrady. Ošetruje ich vždy ekologicky, a to vriacim olivovým olejom. Je ich možné používať aj v bežnej domácnosti a ich hodnotu podčiarkuje umelecké stvárnenie typické pre podtatranský región.

Umelecký kováč Michal Prypoň

Pravidelným návštevníkom festivalu ELRO je známy umelecký kováč Michal Prypoň. Nenápadný kováč, ktorý napriek svojmu hendikepu dokáže vytvoriť na pohľad krásne a umelecky hodnotné diela. Kováčstvu sa naplno venuje tretí rok. Jeho doménou je hlavne figurálna tvorba a nápady sa mu podľa jeho slov hrnú zo všetkých strán. „S kováčstvom som začal počas štúdia na škole v Poprade. Potom som to dlhšiu dobu

nerobil, len príležitostne. Neskôr v mojom živote prišiel zlom a ostalo mi len to,“ doplnil Prypoň. Umenie mu zmenilo jeho pohľad na svet. „Pomohol mi v začiatkoch veľmi môj majster Peter Gurník,“ spomína Prypoň. V závere rozhovoru dodal, že pri tejto činnosti si človek ideálne vyčistí hlavu a príde na iné myšlienky. „Človek musí ísť dopredu,“ podotkol.

Kreatívne remeslo rodiny Benčkovcov

Rodinná firma pôsobí na trhu štvrtý rok. Na festivale za euro nemohli chýbať, keďže v ich tvorbe badať cit a nadšenie pre folklór a tradície. „Snažíme sa spropagovať tradície moderným štýlom, či už vyšívanie alebo potlač textilu. V našom sortimente nájdete rôzne vyšívané folklórne tričká, mikiny, detský textil, nami šité ľudové sukné, detské šatôčky, ľanové kapsy a kabelky s folklórnymi výšivkami, množstvo doplnkov, ako sú pánske vyšívané folklórne motýliky, vyšívané opasky, tašky a batôžky či folklórne multifunkčné šatky a mnoho mnoho iného, výlučne z našej vlastnej tvorby,“ povedal Ivan Benčko.

Nápad skúsiť venovať sa tejto činnosti Benčko pripisuje celej rodine, v ktorej sa snažili spojiť mladú kreativitu a skúsenosti rodičov. „Naša mama študovala krajčírské remeslo, tak sme to nejako spojili a dali ako rodina dokopy,“ podotkol Benčko, ktorý zároveň priznal, že od detstva bol tanečníkom v detskom súbore Maguráček a v súbore Magura, kde sa rodili počiatky tohto kreatívneho nápadu.

Podujatia v auguste

Kultúra v Kežmarku bola značne ovplyvnená opatreniami súvisiacimi so zabránením šíreniu nového koronavírusu, napriek tomu sa v meste počas leta uskutočnia viaceré menšie podujatia. Tie sa budú organizovať na malom a veľkom pódiu na Hlavnom námestí, v záhrade administratívnej budovy kultúrneho strediska či na nádvorí hradu.

Ondrej Miškovič

Festival otvoril dobový richtár. Alebo skôr richtárka?

Vystúpenie detí z Maguráčka na hradnom pódiu.

O nadaných tanečníkov na festivale nebola núdzba.

Kežmarčania z CreativeArt sa snažia priblížiť slovenské tradície a folklór všetkým ľuďom a všetkým vekovým generáciám.

Letné kúpalisko prinieslo do regiónu možnosť rekreácie

Občanom boli po štvrtýkrát od obnovenia letného kúpaliska sprístupnené dva bazény na rekreáciu. Výnimočné miesto sa stalo pre mnohé rodiny miestom oddychu a rekreácie „doma“.

Pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva 23. júla skontrolovali hygienické a prevádzkové parametre nášho letného kúpaliska. Kontrolný tím skonštatoval, že všetky stanovené podmienky sú plnené a kvalita vody spĺňa hygienický štandard. „Dokonca vyslovili pochvalu, že naše kúpalisko patrí v regióne medzi najbezpečnejšie, čo sa týka dodržiavania požiadaviek na prevádzku počas sprísneného režimu,“ pochválil sa dôležitým faktom riaditeľ Verejnoprospeš-

ných služieb mesta Kežmarok (VPS) Miroslav Škvarek.

Cena za vstupné na kúpalisko sa nemenila, a tak návšteva obľúbenej letnej atrakcie malých i veľkých nepostihne peňaženky výnimočne. Dôležité je spomenúť výraznú zľavu pre obyvateľov mesta Kežmarok, ktorí tu majú trvalý pobyt. Naďalej kúpalisko ostáva prísne strážené a dbá sa na dodržiavanie všetkých bezpečnostných a hygienických opatrení.

„Vďaka za bezpečnosť na kúpalisku patrí,

Detský bazén bol spustený v druhom júlovom týždni.

samozrejme, všetkým zamestnancom VPS, ktorí sa spolupodieľajú na jeho prevádzke, a osobitne treba poďakovať vedúcemu oddelenia správy športovísk Pavlovi Fejerčákovi za profesionálny a veľakrát nezištný prístup k plneniu pracovných úloh,“ vyjadril vďaka Škvarek.

Ondrej Miškovič

Čierne skládky sú nielen priestupkom, ale i nebezpečenstvom

Samospráva v letnom období eviduje viaceré snahy občanov zbaviť sa veľkoobjemového odpadu, nepotrebného nábytku, zariadení či materiálu. Čierne skládky sa tak stávajú pre mesto a jeho obyvateľov nebezpečným a finančne nákladným problémom.

Začínajúci problém budovania čiernych skládok riešia Verejnoprospešné služby mesta Kežmarok (VPS) v spolupráci s Mestskou políciou (MsP). Pri prichytení hrozí tvorci čiernej skládky nemalá finančná sankcia. Riešenie samospráva dáva občanom vo vývoze odpadu na zberný dvor.

„Naši zamestnanci sú po opakovanom výskyte čiernych skládok povinní zaevidovať takýto vzniknutý stav a následne je nami podľa závažnosti posunutý na riešenie MsP, ktorá ho okamžite začína preverovať ako priestupok. Formou kamerového záznamu, ak je k dispozícii, alebo zisťovacím konaním v lokalite, kde sa postupne dá identifikovať osoba, ktorej konanie spôsobilo priestupok, je možné sa k iniciátorovi tejto skládky dopátrať, priblížil aktuálnu prax Miroslav Škvarek, riaditeľ VPS. Na mieste hrozí páchatelovi peňažná pokuta do výšky 33 eur a v správnom konaní až do výšky 165 eur.

Je potrebné si uvedomiť, že takéto konanie sa posudzuje ako vytváranie čiernej skládky, a to v dnešnej dobe môže mať pre občanov i nepříjemné následky, zvlášť, ak takto koná právnická osoba, pri ktorej je potom braný na zodpovednosť štatutár, ktorý tak musí rátať aj so svojou trestnoprávnou zodpovednosťou. „Mesto Kežma-

rok má v súčasnej dobe v prevádzke 52 kamier v rôznych lokalitách, ale z finančných dôvodov nie je možné riešiť takéto zabezpečenie všetkých sporných častí,“ doplnil Škvarek.

Zberný dvor v Kežmarku

Mesto má zriadený zberný dvor, nachádza sa v areáli Verejnoprospešných služieb mesta Kežmarok, ktoré zabezpečujú pre mesto zvoz, separáciu a likvidáciu odpadov. Je otvorený šesť dní v týždni, v pracovných dňoch od 8.00 do 16.00 a v sobotu od 8.00 do 14.00 hod. Občan, obyvateľ mesta Kežmarok, má právo na tento zberný dvor doviesť odpady. Príslušnosť obyvateľa k mestu – trvalý pobyt sa kontroluje cez OP. Za takto dovezený odpad občan nič neplatí. V prípade, že občan prejaví záujem, je VPS schopné na objednávku odpad po dohode odobrať a odviesť na zberný dvor, platí sa len kilometrovné a malý manipulačný poplatok. Nebezpečný odpad nie je na zberný dvor preberaný (napr. azbest a pod.).

Drobný stavebný odpad je spoľatný, a to sumou 20eur za tonu, prípadne 0,20 eur za kilogram, pričom množstvo tohto odpadu je definované ako odpad pri drobných stavebných úpravách v domácnosti a stavebných úpravách,

Vytvorená hromada kartónov na zelenej ploche v lokalite Nižná Brána bola riešená v súčinnosti s mestskou políciou.

ktoré podliehajú ohlasovacej povinnosti na stavebnom úrade. „V prípade likvidácie stavebných odpadov zo stavieb sú občania povinní likvidovať ho tak, že pri kolaudácii predložia doklad, kam taký odpad umiestnili. Je to nutná podmienka vydania kolaudačného rozhodnutia. Na likvidáciu takéhoto odpadu je potrebné objednať si veľkoobjemový kontajner, ktorý bude vyvezený na skládku a bude účtovaný v cenách, za ktoré je uložený na skládke v obci Žakovce, a k tomu sú pripočítané dopravné náklady,“ povedal Škvarek.

Aktuálny problém

Problémom v súčasnej dobe sú podnikatelia, ktorí veľakrát zneužívajú situáciu a cez inštitút trvalého bydliska likvidujú odpady z podnikania na úkor občanov mesta. Celá táto problematika začína byť náročná a vedenie VPS pripravuje v spolupráci s MsP prísnejší monitoring neštandardných konaní s uplatnením sankcií. „Treba si uvedomiť, že životné prostredie je dnes už krehká záležitosť a každý z nás môže pripieť k tomu, že zanecháme našim deťom a vnukom prostredie, v ktorom sa dá v pokoji a zdraví žiť,“ podotkol Škvarek.

Ondrej Miškovič

Čaká nás sčítanie obyvateľov, domov a bytov

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 na Slovensku je založené na novom koncepte. Na Slovensku prvýkrát v histórii dôjde k zmene spôsobu sčítania a namiesto tradičného sa uskutoční integrované sčítanie, ktoré je z hľadiska použitých metód kombinovaným sčítaním.

Prvá etapa sa už začala

Integrované sčítanie je založené na kombinácii údajov z administratívnych zdrojov údajov a údajov získaných od obyvateľov. Administratívne zdroje údajov sú databázy, ktoré spravujú ministerstvá alebo ostatné orgány štátnej správy, ako napríklad Register fyzických osôb, ktorého správcom je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Kombinované sčítanie ako metóda zabezpečenia údajov je vo svete považovaná za určité premostenie pri prechode od tradičného sčítania k plne registrovanému sčítaniu. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 je moderným plne elektronickým sčítaním a bude realizované v dvoch etapách – sčítanie domov a bytov a sčítanie obyvateľov. Sčítanie domov a bytov sa uskutoční od 1. júna 2020 do 12. februára 2021. Toto sčítanie vykonávajú obce v spolupráci so Štatistickým úradom Slovenskej republiky. Obyvateľ sa na sčítaní domov a bytov nebude podieľať.

Sčítanie obyvateľov

Uskutoční sa od 15. februára 2021 do 31. marca 2021. Obyvateľ bude mať na sčítanie sa šesť kalendárnych týždňov. Rozhodujúcim okamihom sčítania, ku ktorému sa vzťahujú údaje zisťované počas doby sčítania obyvateľov, domov a bytov, je polnoc z 31. decembra 2020 na 1. januára 2021.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov je jediným štatistickým zisťovaním, ktorého obsah, rozsah a spôsob vykonania v Slovenskej republike ustanovuje osobitný zákon. Takýto postup garantuje sčítaniu špecifické postavenie najmä preto, že má nielen štatistický, ale aj celospoločenský význam.

Na účely prípravy a realizácie sčítania bola predsedom Štatistického úradu Slovenskej republiky (ŠÚ SR) zriadená Ústredná komisia pre sčítanie, ktorej úlohou je vyhodnocovať postup prác pri príprave a realizácii sčítania a navrhovať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, prijímať stanoviská k otázkam sčítania a rozhodovať kompetenčné spory. Členmi Ústrednej komisie pre sčítanie sú zástupcovia ŠÚ SR, správcovia administratívnych zdrojov údajov, ústredné orgány štátnej správy, obce alebo ich združenia a odborníci z oblasti výskumu a vývoja.

Moderné sčítanie

Zmeny v spôsobe získavania údajov súvisia s požiadavkami na modernizáciu sčítania, na informatizáciu a digitalizáciu spoločnosti. Nadviazať na inováčný trend použitia informačných technológií bolo jedným z odporúčaní po sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011. Elektronické sčítanie obyvateľov, domov a bytov ako moderný spôsob získavania zberu údajov má viacero výhod. Je jednoduchšie, rýchlejšie a bezpečnejšie pre poskytovateľov údajov

– obyvateľov a obce a rovnako aj pre spracovateľov údajov – Štatistický úrad SR. Obyvateľ bude mať možnosť sčítať sa kdekoľvek, z akéhokoľvek zariadenia s pripojením na internet prostredníctvom viacerých kanálov, ktoré budú k dispozícii. Elektronické sčítanie prispeje k efektívnejšiemu využívaniu už existujúcich zdrojov, k skvalitneniu získaných údajov s možnosťou okamžitej a priamej kontroly, ako aj k zrýchleniu spracovania získaných údajov od respondentov, keďže sa odbúra fyzická práca s tlačienkami formulárami. Je prostriedkom na zníženie administratívnej záťaže obyvateľstva, na elimináciu rizík, ktoré môžu vzniknúť pri zbere údajov, na šetrenie finančných prostriedkov štátu, najmä na zníženie nákladov na terén a na spracovanie papierových dotazníkov, a na zníženie záťaže životného prostredia. Integrované a plne elektronické sčítanie predstavuje značnú inovačnú výzvu.

Cieľ sčítania

Cieľom sčítania v roku 2021 je získať vzájomne prepojené, spoľahlivé, porovnateľné unikátne údaje a informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o životných podmienkach obyvateľov a ich bývaní. Dosiahnuť tento cieľ predpokladá pristupovať k sčítaniu ako:

- k požiadavke na rešpektovanie medzinárodných a národných záväzkov,
- k požiadavke na akceptovanie relevantných potrieb používateľov údajov pri zväžení administratívnej záťaže obyvateľov Slovenskej republiky,
- k rozhodnutiu zachovať čo najväčšiu porovnateľnosť údajov s údajmi získanými z predchádzajúcich sčítaní, pričom úroveň územného a klasifikačného detailu jednotlivých ukazovateľov bude výsledkom použitej metódy zberu údajov,
- k výzve na vzájomnú harmonizáciu údajov demografickej štatistiky, registrov, prípadne evidencie obcí zameranej na zvyšovanie kvality výstupov.

Sčítanie po novom

Podľa nového konceptu založeného na využití existujúcich dátových zdrojov a znížení administratívnej záťaže obyvateľov sú predmetom sčítania všetky byty v domoch bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obývané obydlia, ktoré sú obývané k rozhodujúcemu okamihu sčítania. Medzi iné obydlia, ktoré sú predmetom sčítania, patria napríklad obývané chatrče rómskych komunit, ktorým nemôže byť pridelené súpisné číslo a teda ani adresný bod v Registri adries, obývané garáže, obývané houseboaty, obývané neskolaudované rodinné domy a iné obývané objekty primárne neurčené na bývanie.

Sčítanie domov a bytov sa uskutoční výlučne elektronickou formou, pomocou Elektronického systému pre sčítanie domov a bytov. Ten bude mať obec k dispozícii počas celej doby sčítania. Doba sčítania domov a bytov trvá od 1. júna 2020 do 12. februára 2021, čo predstavuje 255 dní.

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov poskytne jeden formulár pre každý „byt v dome“, o ktorom sa zbierajú požadované údaje a údaje o domoch budú odvodené z údajov o „bytoch v dome“ pri spracovaní Štatistickým úradom SR. V predchádzajúcich sčítaniach bolo potrebné vyplňať osobitné formuláre za byty a osobitné formuláre za domy. Zisťujú sa údaje, ako napr.: forma vlastníctva bytu, poloha bytu v dome, podlahová plocha bytu, počet obytných miestností v byte, typ kúrenia, zdroj energie používaný na vykurovanie.

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov bude obsahovať predvyplnenú databázu. Tá vznikla integráciou dostupných údajov najmä z Registra adries, Katastra nehnuteľností, Základnej bázy údajov pre geografický informačný systém, Registra organizácií, „zoznamu stavieb“.

Sčítavať budú len poverené osoby

Obec využije na vyplnenie požadovaných údajov pre účely sčítania domov a bytov rôzne údajové zdroje. Sčítanie domov a bytov vykonávajú v obci poverené osoby. Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov umožní sledovať priebeh sčítania domov a výsledkom bude databáza sčítaných domov a bytov s aktuálnymi údajmi o bytoch a domoch, ktoré po ďalšom spracovaní vytvoria základnú bázu údajov o domoch a základnú bázu údajov o bytoch, priamo integrované na údaje o obyvateľoch a domácnostiach.

Sčítanie obyvateľov

Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia Slovenskej republiky. Pre účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v Slovenskej republike trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Obyvateľom sa zároveň rozumie aj občan Európskej únie, ktorý má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt.

Za neplnoletého obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony má povinnosť vyplniť sčítací formulár jeho zákonný zástupca. Všetky údaje, ktoré obyvateľ uvedie v sčítacom formulári, sa musia vzťahovať k rozhodujúcemu okamihu sčítania, ktorým je polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021.

Sčítanie obyvateľov sa uskutoční v dobe od 15. februára 2021 do 31. marca 2021. Obyvateľ bude mať na sčítanie sa šesť kalendárnych týždňov a elektronicky sa sčíta sám na kontaktnom mieste alebo s asistovanou službou.

Viac informácií nájdete na webstránke mesta Kežmarok

Polícia kontrolovala podávanie alkoholu mladistvým

V Kežmarku sa uskutočnila preventívno-bezpečnostná akcia zameraná na kontrolu dodržiavania zákazu požívania alkoholických nápojov maloletými a mladistvými osobami.

Vo večerných hodinách 10. júla vykonali príslušníci Mestskej polície Kežmarok a príslušníci Obvodného oddelenia PZ Kežmarok akciu v zmysle ustanovení zákona NR SR č. 219/96 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb a zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov.

Polícia počas akcie kontrolovali, či nedochádza k porušovaniu zákazu podávania, predávania, alebo umožnenia požívania alkoholických nápojov osobám mladším ako 18 rokov. Kontrola sa uskutočnila v 12 prevádzkach v meste Kežmarok, kde bolo vykonaných celkom 11 orientačných dychových skúšok

na zistenie požívania alkoholických nápojov. Z vykonaných dychových skúšok dve dychové skúšky boli u mladistvých 16- a 17-ročných dievčat pozitívne, pričom u jednej z dievčat bola zistená hladina požitia alkoholických nápojov až 1,04 mg/l, čo je 2,17 promile, a to predstavuje už ťažkú opitost'. Obidve dievčatá si po vykonaní potrebných úkonov prevzali zákonní zástupcovia na útvare mestskej polície. Súbežne bola vykonaná aj kontrola mládeže na verejných priestranstvách v blízkosti reštauračných a pohostinských zariadení s predpokladom konzumácie alkoholických nápojov týmito osobami.

Z dlhodobého hľadiska Mestská polícia

Prístroj, ktorým príslušníci Mestskej polície v Kežmarku vykonávajú kontroly prítomnosti alkoholu v dychu.

Kežmarok eviduje v problematike konzumácie alkoholických nápojov osobami mladšími ako 18 rokov v prevádzkach reštauračného a pohostinského charakteru výrazné zlepšenie, avšak aj vzhľadom na zistené okolnosti mestská polícia v súčinnosti s príslušníkmi Obvodného oddelenia PZ Kežmarok bude aj naďalej pokračovať v takýchto preventívno-bezpečnostných akciách.

Štefan Šipula
náčelník mestskej polície

Z denníka Mestskej polície v Kežmarku

Máj

1. júna sme prijali oznam, že na Ul. gen. Štefánika bol pred vchod do bytovky osadený strom, tzv. máj, a vyzerá dosť labilne. Volajúca mala obavu, či nespadne na vozidlo alebo prechádzajúcu osobu. Hliadka na mieste zistila, že máj nie je dostatočne zabezpečený pred prípadným pádom. Na mieste bolo zistené, že máj postavila svojej kamarátke skupinka mladých chlapcov. Bola kontaktovaná osoba, ktorú sme požiadali, aby prišla tento strom bezpečne upevniť alebo demontovať. Následne bola vykonaná náprava a máj bol bezpečne upevnený.

Agresívny pacient

1. júna sme o 16.22 hod. na tiesňovej linke prijali telefonát lekára nemocnice v Kežmarku, ktorý nám oznámil, že v budove polikliniky na prvom poschodí sa nachádza agresívna osoba, ktorá sa dožaduje vstupu do ambulancie, pričom poškodila vchodové dvere. Hliadka mestskej polície na mieste zistila, že ide o osobu značne pod vplyvom alkoholu. Priestupca bol riešený za vzniknutú škodu na majetku v blokovom konaní.

Ležiaca osoba

3. júna nadržanom o 0.40 hod. sme prijali na tiesňovej linke 159 oznam, že na Ul. gen. Štefáni-

ka leží chlap na zemi a nemôže sa postaviť. Hliadka bola vyslaná preveriť oznam. Na mieste našla osobu, ktorá bola totálne opitá, mala vyzlečené nohavice a bola značne znečistená. Hliadke sa ho podarilo prebrať, obliecť, následne za vzbudzovanie verejného pohoršenia bol tento priestupok vyriešený v blokovom konaní.

Júnový ohňostroj

Netreba snáď pripomínať, že používanie zábavnej pyrotechniky v inom čase, ako je povolené, je priestupkom proti verejnému poriadku. Za takéto konanie hrozí uloženie sankcie. To sa udialo aj 6. júna, keď si na Ul. Priekopa hlučná partia v rámci osláv urobila súkromný ohňostroj. Hliadka na mieste priestupok riešila v zmysle zákona, a tak oslávenec dostal aj „darček“ v podobe blokového pokuty.

„Biela pani“ z Kežmarku

Z dávnej histórie sú nám známe rôzne príbehy o bielej paní, ktorá sa zjavovala na slovenských hradoch. Ani naše mesto preto nemohlo byť výnimkou. Dňa 10. júna o 19.02 hod. sme mali telefonický oznam, že v predajni je čudná pani, celá oblečená v bielom a odmieta zaplatiť za cigarety, ktoré si chcela kúpiť. Hliadka na mieste osobu stotožnila, tovar bol vrátený a osoba poslaná do-

mov. O 19.18 hod. sme prijali ďalší oznam, že po Ul. Dr. Alexandra sa pohybuje podozrivá staršia pani celá v bielom a skúša otvárať zaparkované vozidlá. Hliadka mestskej polície zistila, že šlo o osobu z predchádzajúceho oznamu a opätovne požiadala osobu, aby sa presunula domov. Do tretice o 23.11 hod. sme prijali oznam, že na Ul. Pod lesom sa nachádza neznáma žena oblečená celá v bielom, búcha po vchodových dverách, vyzvára volajúcemu aj susedom cez vrátnika, na jeho upozornenie nereaguje, vyzerá, ako keby bola pod vplyvom alkoholu alebo drog. Hliadka na mieste zistila, že ide stále o tú istú osobu z predchádzajúcich hlásení, ktorá má v taške plno liekov a dopichané ruky. Hliadkujúci príslušníci mestskej polície k osobe privolali rýchlu zdravotnú pomoc, ktorá „bielu pani“ prevzala do svojej starostlivosti a previezla ju do nemocnice v Levoči.

Mačiatko našlo nový domov

28. júna o 19.46 hod. sme prijali telefonát, v ktorom oznamovateľka povedala, že sa nachádza pri objekte zimného štadióna v Kežmarku, pričom je tam zaparkované motorové vozidlo, z ktorého počuť zvuky mačiatka. Na miesto bola vyslaná hliadka. Kontrolou sa podarilo zistiť držiteľa motorového vozidla, ktorý bol následne telefonicky kontaktovaný a ihneď sa dostavil na miesto. V motorovej časti vozidla sa nachádzalo malinké mačiatko, ktoré si zobrala oznamovateľka do opatery.

Zdroj: Dispečing MsP

Varovanie obyvateľstva – varovné signály

Varovanie obyvateľstva je jedným z najdôležitejších opatrení civilnej ochrany. Je vykonávané varovnými signálmi uskutočňovanými prostredníctvom sirén a doplnené hovorenou informáciou.

Zvuk sirény znamená vždy nejaké nebezpečenstvo. Upozorňuje obyvateľov na to, že môže dôjsť alebo už došlo k mimoriadnej udalosti, ktorá ohrozuje životy a zdravie občanov, majetok a životné prostredie.

VAROVNÉ SIGNÁLY CIVILNEJ OCHRANY:

Názov signálu	Tón	„hovorené slovo“
Povodeň	šesťminútový stály tón sirény	„pozor, ohrozenie vodou“ 3x na konci varovného signálu
Požiar	dvojminútový kolísavý tón sirény	„pozor, ohrozenie požiarom“ 3x na konci varovného signálu
Ohrozenie čpavkom	dvojminútový kolísavý tón sirény	„pozor, ohrozenie čpavkom“ 3x na konci varovného signálu
Ohrozenie chlóróm	dvojminútový kolísavý tón sirény	„pozor, ohrozenie chlóróm“ 3x na konci varovného signálu
Chemický poplach	dvojminútový kolísavý tón sirény	„pozor, chemické ohrozenie“ 3x na konci varovného signálu
Radiačný poplach	dvojminútový kolísavý tón sirény	„pozor, radiačné ohrozenie“ 3x na konci varovného signálu
Vzdušný poplach	dvojminútový kolísavý tón sirény	„pozor, vzdušný poplach“ 3x na konci varovného signálu
Všeobecné ohrozenie	dvojminútový kolísavý tón sirény	-----
Všeobecné ukončenie	dvojminútový kolísavý tón sirény	-----
Koniec ohrozenia	dvojminútový kolísavý tón sirény	„pozor, koniec ohrozenia“ 3x na konci varovného signálu
Skúška sirén	dvojminútový kolísavý tón sirény	„pozor, skúška sirén“ 3x na začiatku varovného signálu „koniec skúšky sirén“ 3x na konci varovného signálu

V meste Kežmarok je vybudovaná varovacia sieť civilnej ochrany. Pozostáva zo šiestich elektronických sirén. Hlasité preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania elektronických sirén bude najbližšie vykonané 11.

12. 2020 o 12.00 hod. aktiváciou prijímačov RDS vysielať Slovenského rozhlasu v trvaní 6 minút.

*Mestský úrad Kežmarok
civilná ochrana*

Civilná ochrana – všeobecné zásady pri ohrození

Pri ohrození obyvateľstva je potrebné dodržiavať zásady:

- Uvedomte si, že najväčšiu hodnotu má ľudský život a zdravie a až potom záchrana majetku.
- Pamätajte na sebaobranu, poskytnutie prvej pomoci a vzájomnej pomoci v tiesni.
- Rešpektujte informácie poskytované prostredníctvom rozhlasu a televízie.
- Nerozširujte poplašné a neoverené správy.
- Nepodceňujte vzniknutú situáciu a zachovajte rozvahu.
- Netelefonujte zbytočne, aby ste počas mimoriadnej situácie nepreťažovali telefónnu sieť.
- Pomáhajte ostatným, najmä starým, chorým a bezvládnym ľuďom, postarajte sa o deti.
- Dodržiavajte pokyny pracovníkov civilnej ochrany a ďalších záchranných zložiek, orgánov štátnej správy a samosprávy.

Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

Mimoriadna udalosť je živelná pohroma, havária, katastrofa, ohrozenie zdravia II. stupňa, alebo teroristický útok. Mimoriadna udalosť ohrozuje život, zdravie alebo majetok obyvateľov.

Mimoriadna situácia je obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo na majetok, ktorá je vyhlásená podľa zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a počas ktorej sú vykonávané opatrenia na znižovanie rizík ohrozenia alebo postupy a činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Mimoriadna situácia sa vyhlasuje a odvoláva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

*Mesto Kežmarok
civilná ochrana*

Kežmarská nemocnica opätovne zakázala návštevy pacientov

Vzhľadom na zhoršenie epidemiologickej situácie súvisiacej s pandémiou COVID-19 Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra Kežmarok, člen skupiny AGEL, opätovne sprísnila režim a prijala opatrenia na zamedzenie šírenia koronavírusu a na ochranu pacientov aj zamestnancov nemocnice.

Od 22. júla kežmarská nemocnica znovu zakázala návštevy u hospitalizovaných pacientov na lôžkových oddeleniach. Okrem tohto opatrenia platí aj naďalej používanie osobných ochranných pomôcok, zvýšená dezinfekcia v priestoroch

zdravotníckeho zariadenia a povinné je prekrytie horných dýchacích ciest.

Triáž – triedenie pacientov, meranie teploty a zisťovanie cestovateľskej anamnézy – sa vykonávajú priamo v ambulanciách nemocnice. Zároveň sa pri návšteve lekára vypisuje dotazník. Novým opatrením je aj to, že pacienti, ktorí idú na plánovaný alebo akútny operačný zákrok, musia podstúpiť testovanie na COVID-19. Rozsah poskytovanej zdravotnej starostlivosti zostáva v nemocnici bez obmedzení.

*Martina Pavliková
hovorkyňa skupiny AGEL SK*

Mesto Kežmarok si odnieslo tri ocenenia v súťaži 30 rokov Interreg v objektíve

Spoločný technický sekretariát programu Interreg Poľsko – Slovensko v spolupráci s Euroregiónom Tatry, Euroregiónom Beskydy a Karpatským euroregiónom vyhlásili fotografickú súťaž, ktorej vyhodnotenie prinieslo do Kežmarku tri ocenenia.

Na súťaži sa mohla zúčastniť každá inštitúcia, ktorá realizuje štandardný projekt alebo mikroprojekt, financovaný z programu Interreg V-A Poľsko – Slovensko 2014 – 2020. „Všetky fotografie bolo potrebné zaslať pomocou súťažného formulára. Každý partner mohol poslať maximálne 3 fotografie, bez ohľadu na počet realizovaných projektov,“ priblížila pravidlá súťaže Marta Markočiová, vedúca oddelenia projektov a verejného obstarávania mesta Kežmarok. Fotografie boli uverejnené pre širokú verejnosť v galérii na facebooku, kde sa uskutočnilo hlasovanie verejnosti, ktoré v päťdesiatich percentách rozhodlo o výsledkoch súťaže. Po spočítaní hlasov na facebooku a hlasov poroty bolo ocenených 30 fotografií.

„Prihlásili sme tri fotografie a všetky tri si odniesli ocenenie. Autorkou dvoch je projektová manažérka Janka Pajonko a treťou ocenenou bola fotografia redaktora Novín Kežmarok Ondreja Miškoviča,“ povedala Markočiová.

Remeselná cesta – Putovanie po stopách histórie, kultúry a tradície poľsko-slovenského pohraničia Nový Targ – Kežmarok

V minulosti patrila takmer každý dom nejakému remeselníkovi, pričom na dome bol vývesný znak zhotovený prevažne z kovu, ktorý zobrazoval symbol daného remesla. Na domoch boli vyvesené znaky týchto cechov: krajčírov, tkáčov, kníhviazačov, medikováčov a kožušníkov. Cieľom projektu bolo na oboch stranách pohraničia vydanie kníh. Poľská strana sa v knihe venuje téme výročia navštívenia pápeža Jána Pavla II. Slovenská strana sa venuje v knihe 750. výročiu udelenia mestských práv mestu Kežmarok. Súčasťou projektu na strane slovenského partnera bolo vyhotovenie a osadenie piatich závesných štítov so znázornením cechu na domoch, ktoré nám pripomenú, že v minulosti bolo mesto Kežmarok sídlom viacerých remeselníkov.

Spája nás voda Nowy Targ – Kežmarok

Vodný prvok priamo v centre mesta. Toto želanie viacerých Kežmarčanov sa splnilo v roku 2018. Aby mohla pribudnúť fontána pred radnicou, boli najskôr vypracované štyri štúdiá s vizualizáciou. Víťazná predpokladala opravu stropnej dosky suterénu a úpravu predpolia tejto kežmarskej dominanty. Pribudla tu nová dlažba, lavičky, prvky drobnej architektúry, samotná fontána, ilumináčné osvetlenie a zeleň.

Pumptrack – rozvoj a ochrana cyklistických chodníkov v mestách Nowy Targ a Kežmarok

V obľúbenej oddychovej zóne Zlatná vďaka ďalšiemu úspešnému projektu vzniklo športovisko a ihrisko pre Kežmarčanov a širokú verejnosť. Mestá Kežmarok a Nowy Targ sa pustili do spoločného projektu na vybudovanie pumptracku, oddychovej zóny a opravy altánkov v roku 2017. Projekt bol financovaný z fondov Európskej únie, ktoré poskytli čiastku 44 015 eur, štátny rozpočet čiastku vo výške 5 178 eur a z vlastných zdrojov mesto Kežmarok dalo na tento projekt 2 589 eur.

Ondrej Miškovič

Remeselná cesta – Putovanie po stopách histórie, kultúry a tradície poľsko-slovenského pohraničia Nowy Targ – Kežmarok (Ocenený: Mgr. Ondrej Miškovič.)

Spája nás voda Nowy Targ – Kežmarok (Ocenená: Ing. Jana Pajonko.)

Pumptrack – rozvoj a ochrana cyklistických chodníkov v mestách Nowy Targ a Kežmarok (Ocenená: Ing. Jana Pajonko.)

Škôlkari v Kežmarku nastúpili do vynovených priestorov

Mesto Kežmarok vďaka úspešnému projektu zabezpečilo rekonštrukciu triedy, fasády a viacerých priestorov v Materskej škole Možiarska v Kežmarku. Škôlka si do svojej kroniky môže zapísať ďalší významný dátum. Prvý deň otvorenia materskej školy, 3. augusta, sa deti vrátili už do modernejších priestorov a čakalo na nich i milé prekvapenie.

Slávnostné prestrihovanie pásky pred budovou materskej školy.

Projekty, ktoré mesto Kežmarok podalo na opravy školských zariadení, boli úspešné. Obnova škôlky na Možiarskej ulici si vyžadovala projektový proces prípravy dlhý až dva roky a štvormesačnú realizáciu.

„Rekonštrukcia škôlok je splnenie záväzku občanom mesta, že po základných školách obnovíme materské školy,“ povedal Ján Ferencák, primátor mesta Kežmarok. „Teraz sa zameriavame na vybavenie nových odborných učební v základných školách,“ doplnil.

Úlohou samosprávy je starať sa o zariadenia v jej správe a zabezpečiť skvalitnenie

výučby. „Okrem fasády budovy sa našli ďalšie zdroje cez Prešovský samosprávny kraj na revitalizáciu záhrady,“ dodal primátor mesta. Vymenené okná, zateplenie budovy a samotná dostavba budú znamenať aj šetrenie financií na prevádzku, ktoré môžu byť použité na ďalšie zveladenie škôlky.

Spríevodný program pre deti zabezpečila mestská polícia a dobrovoľní hasiči, ktorí deťom ukázali vozidlá, ale i rozdali reflexné pásiky na ruky. Odmenou všetkým zúčastneným bola nefalšovaná radosť v detských očiach.

Ondrej Miškovič

Rekonštrukcia a rozšírenie existujúcich kapacít Materskej školy Možiarska 1, Kežmarok

Cieľom projektu je podpora vzdelávania detí v materských školách a to najmä v oblasti zvýšenia zaškolenosti detí materskej školy prostredníctvom zvýšenia kapacít materskej školy. Základnou filozofiou projektu je v nadväznosti na nevyhnutnosť zvýšenia existujúcej kapacity materskej školy o desať nových miest z pôvodných 95 na 105 miestna základe analýzy potreby navýšenia kapacity materskej školy a vykonať také stavebné úpravy, ktoré jednak umožnia priame zvýšenie kapacity prístavbou, ale zároveň v ostatných existujúcich priestoroch zvýšia kapacitu sociálnych zariadení a materiálne - technického vybavenia, úpravou areálu a tiež zároveň umožnia znížiť celkovú energetickú náročnosť objektu ako celku. Naplnenie cieľa sa dosiahne realizáciou nasledovných aktivít zameraných na zvýšenie a rozšírenie kvality vzdelávania materskej školy.

Zámerom projektu je rozšírenie kapacít materskej školy Možiarska prostredníctvom týchto aktivít:

- Aktivita č. 1: Rozširovanie kapacít existujúceho objektu materskej školy prístavbou, rekonštrukciou a zmenou dispozície objektu
- Aktivita č.2: Stavebno-technické úpravy areálu materskej školy vrátane detských ihrísk, športových zariadení pre deti a záhrad vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania
- Aktivita č. 3: Obstaranie materiálne - technického vybavenia objektu materskej školy
- Aktivita č. 4: Zvyšovanie energetickej hospodárnosti objektu materskej školy.

Pohľad na prednú časť budovy pred rekonštrukciou.

Pohľad na prednú časť budovy po rekonštrukcii.

Sedem jubilentov predstaví svoje práce v kežmarskej výstavnej sieni

Klub kežmarských výtvarníkov pravidelne organizuje výstavy svojich členov, ktorí sa dožívajú okrúhleho jubilea. Tentoraz sa takejto cti dostal siedmim umelcom, ktorí v rokoch 2019 a 2020 dosiahli vek končiaci sa číslicami nula a päť: Eliška Bednárová, Anna Compeľová, Jozef Čekovský, Marcel Hanina, Iveta Kovalčíková, Vlado Krausz, Rudolf Rabatin.

Výstava ich prác sa vo výstavnej sieni Mestského kultúrneho strediska v Kežmarku na Hlavnom námestí 64 (budova knižnice) bude konať od 6. do 31. augusta 2020, vernisáž sa uskutoční v stredu 5. augusta o 16.00 h.

Pre verejnosť je sprístupnená počas pracovných dní v časoch 9.00 – 12.00 (na požiadanie v Kežmarskej informačnej agentúre – KIA) a 13.00 – 17.00 hod. Na požiadanie v KIA aj cez víkendy od 9.00 do 17.00 h. Vstupné je pred dospelých 1 €, deti a dôchodcovia zaplatia 0,50 €. **MsKS**

Vystavujúci o sebe:

Eliška Bednárová

Ako bývalá učiteľka výtvarného odboru som sa zamestnávala rôznymi výtvarnými aktivitami: výroba ručného papiera, keramika, fotografia (ktorá prevládala do roku 2013), maľba (tá sa objavovala v podobe intuitívnej maľby) a v poslednom období prevláda maľba na hodváb a textil. V roku 2003 som vystavovala s voľným združením amatérskych fotografů DIGI „B“ a v roku 2003 som s nimi vystavovala vo výstavnej sieni v Smižanoch.

Samostatné výstavy: 2006 – Vidiny (POS Spišská Sobota), 2007 – Vidiny (Nový Targ), 2013 – Vidiny (Barónka Kežmarok), 2015 – Papierový sen (knižnica Poprad).

Anna Compeľová

Môj vzťah k výtvarnému umeniu sa začal už na ZŠ, kde som mala rada výtvarnú výchovu a predmety, v ktorých som mohla kresliť do zošita. Boli to botanika, zemepis, dejepis atď. Môj čitateľský denník bol plný obrázkov či ornamentov. V tom čase som poznala len ceruzku, pastelky a vodové farby. Až na vysokej škole som spoznala rôzne výtvarné techniky, teóriu a dejiny umenia.

Po skončení štúdia v roku 1972 som sa stala učiteľkou 1. – 5. ročníka a výtvarnej výchovy pre 6. – 9. ročník. Moju pedagogickú prax som začala v Žakovciach na prvom stupni. V roku 1974 som bola preložená do Kežmarku na „hradnú školu“. Ako učiteľka výtvarnej výchovy som sa snažila žiakov zapájať do rôznych súťaží – okresných, krajských, republikových, ale i medzinárodných. Zo všetkých cien som sa so žiakmi tešila, ale najväčšiu radosť som mala z ocenenia z Japonska, kde z viac ako 60 tisíc žiackych prác sme získali 3. miesto za grafickú prácu – tlač z kartónu.

Tak ako moji žiaci, aj ja som sa zúčastnila na výstavách a súťažiach, ktoré zorganizovala Tatranská galéria a Okresné osvetové stredisko v Poprade. Bolo to veľmi zaujímavé, pretože naše práce najprv prešli prísnu kritikou poroty a potom sme získali ceny. So zatajeným dychom som čakala, či moje práce prejdú porotou, alebo nie. Nie vždy, ale často prešli. Takto sa moja práca dostala až do Dubnice nad Váhom na Celoslovenskú výstavu amatérov, kde som získala 3. miesto. To bol môj najväčší úspech.

Jozef Čekovský

Narodil som sa v roku 1955. Vyrastal som v Ľubici, kde mi na výtvarnom krúžku dala základy maľovania pani učiteľka Bandošová, a doma môj otec – amatérsky maliar. Po základnej škole som sa vyučil za zámočníka. Neskôr som sa aj oženil. Po krátkom bývaní v Poprade som sa presťahoval do Kežmarku. V Ľubici som začal podnikať v stavebnom zámočníctve. Popri práci som navštevoval výtvarný klub pod vedením akademickej maliarky Evy Končekovej. V klube sa mi páči, lebo je v ňom dobrý kolektív, v ktorom čerpám veľa inšpirácií.

Marcel Hanina

Výtvarná tvorba je silnou zbraňou a identitou môjho života, je to spôsob, ako oznamujem svoje poslanstvo svetu. Svojím výtvarným založením som grafik, som výtvarník figuralista. Venujem sa voľnej grafike a ilustráciám. Mojmimi vzormi sú Vincent Hložník a Igor Rumanský.

Svojím výtvarným založením som grafik. Počas celej svojej kariéry som sníval o precíznej kresbe spamäti a tomu som podriadil svoje úsilie. Zdieľam ten istý názor, ktorý vyslovil slávny francúzsky maliar Edgar Degas, keď povedal: „Krásne je kresliť podľa prírody, ale ešte krajšie je kresliť spamäti, lebo v pamäti ostane to najpodstatnejšie.“

Som plne presvedčený, že príroda je len surovina, s ktorou sa musí niečo urobiť, inak je výtvarné dielo mŕtve. Vo svojej tvorbe spájam reálne prvky s rôznymi fantazijnými fragmentmi a takisto spájam dohromady rôzne reálne prvky, ktoré v skutočnosti spolu neexistujú. Najviac blízke sú mi tvorivé princípy, a to princíp výmeny, princíp naopak a princíp transparenencie. V jednom obraze spájam viacero dejov a viacero časových úsekov.

Iveta Kovalčíková

Narodila som sa v Kežmarku, kde som navštevovala miestne gymnázium. Na Univerzite Matej Bela v Banskej Bystrici som vyštudovala odbor tľmočníctvo a prekladateľstvo. Umeniu sa venujem už od strednej školy, počas ktorej som sa zdokonaľovala na základnej umeleckej škole. V posledných rokoch sa okrem maľby venujem aj maľbe na textil. Mojmimi obľúbenými témami sú mandaly a prírodné motívy. Členom Kežmarského klubu výtvarníkov som už druhý rok.

Vlado Krausz

S výtvarným umením som sa stretával od útleho detstva. V obývačke sme mali obraz Orgován vo väze, ktorý môj otec kúpil niekde v kežmarskej krčme. Ale ďalej vážne.

S naozajstným umením som sa stretol v knižnici. Požičiaval som si z knižnice iba ilustrované knihy, ktoré som niekedy ani nečítal, len dookola si pozeral ilustrácie. To ma nasmerovalo aj k výberu povolania, chcel som sa stať ilustrátorom kníh, preto som si ako strednú školu vybral Strednú umelecko-priemyselnú školu v Košiciach. Po ukončení štúdia a po revolúcii som dostal k výtvarnému umeniu ako grafik v reklamnej agentúre. Po čase ma život odviaľ k úplne inému druhu umenia, ale ako výtvarník a maliar tvorím stále rád, maľujem, čo sa mi páči a čo mi prináša radosť a potešenie.

Rudolf Rabatin

Vyrastal som a školské a gymnaziálne roky som strávil v Poprade. V rokoch 1974 – 1978 som vyštudoval Pedagogickú fakultu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešove v odbore matematika – výtvarná výchova. Systematickej výtvarnej tvorbe sa venujem od začiatku 70. rokov. V rokoch 1974 – 1978 som študoval na Pedagogickej fakulte UPJŠ v Prešove, keď v tom čase na Katedre výtvarnej výchovy vyučovali prof. Štefan Hapák a prof. Ivan Šafranko.

V rokoch 1986 – 1989 som organizoval výstavy a tvorivé sympóziá výtvarných pedagógov v Popradskom okrese. Od roku 1989 do roku 1996 som pôsobil vo funkcii riaditeľa Tatranskej galérie v Poprade. Vtedy som sa ako iniciátor projektu starej Elektrárne v Poprade (1992), manažér domácich a medzinárodných umeleckých aktivít a spoluzakladateľ Domu fotografie v Poprade (1993) podieľal na edičnej a vydavateľskej činnosti Tatranskej galérie.

V rokoch 1997 – 1999 som bol v slobodnom povolaní ako výtvarník. Od roku 1999 som pôsobil ako pedagóg na Základnej umeleckej škole v Poprade. V rokoch 2009 – 2017 som externe vyučoval v odbore propagačná grafika na SPŠ v Poprade. Od roku 2013 som členom Umeleckej besedy slovenskej. Moje diela sa nachádzajú v rôznych inštitúciách a súkromných zbierkach na Slovensku, v Poľsku, v Taliansku a vo Francúzsku.

MsKS

Kultúra v meste

6. august: Richard Müller s kapelou (hradné nádvorie)

8. august: 18.00 – 22.00 Skupina Family (malé pódium);
13.30 – 16.30 Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK (Hlavné námestie);
17.00 DJ EKG: Sunset Boulevard (hradné nádvorie)

9. august: 16.00 Nedeľné rozprávkové popoludnie (hradné nádvorie)

10. – 16. august: 21.00 Letné kino na hradnom nádvorí (hradné nádvorie)

11. august: 10.00 Letné predpoludnie s knihou (mestská knižnica)

12. august: 10.00 Letné predpoludnie s knihou (mestská knižnica)

13. august: 15.00 – 18.00 Detské veselé mestečko s CVČ (Hlavné námestie)

14. august: 17.00 Letný podvečer s knihou, prozaik Peter Juščák, moderuje Nora Baráthová (mestská knižnica)

15. august: 13.30 – 16.30 Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK (Hlavné námestie)

15. august: 18.00 – 22.00 Koncert (malé pódium)

18. august: 10.00 Letné predpoludnie s knihou: Misia Harry Potter (mestská knižnica)

19. august: 10.00 Letné predpoludnie s knihou: Johannes Jensen má pocit, že je iný (mestská knižnica)

20. august: 15.00 – 18.00 Detské veselé mestečko s CVČ: PELÉ - MELÉ (Hlavné námestie)

21. august: 18.00 – 22.00 Koncert (malé pódium)

22. august: 13.30 – 16.30 Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK (Hlavné námestie)

23. august: 16.00 Nedeľné rozprávkové popoludnie: Divadelný svet – Ďuro trulo (hradné nádvorie)

25. august: 10.00 Letné predpoludnie s knihou: Na návšteve u kežmarskej Čiernej pani (mestská knižnica)

26. august: 10.00 Letné predpoludnie s knihou: Fantastické zvery včera a dnes (mestská knižnica)

27. august: 15.00 – 18.00 Detské veselé mestečko s CVČ (Hlavné námestie)

28. august: Módna prehliadka VERMORI a SPRING (Hlavné námestie)

29. august: 13.30 – 16.30 Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK (Hlavné námestie)

Zmena programu vyhradená.

Augustové letné kino na hrade aj s Rytmusom či Pavlom Barabášom

Druhý diel tohtoročného Letného kina na hradnom nádvorí v Kežmarku sa uskutoční od 10. do 16. augusta 2020. Diváci v čarovnej atmosfére hradu a nočnej oblohy uvidia sedem zaujímavých filmov, z ktorých tri sú české a slovenské novinky. Dve snímky uvedú ich tvorcovia či protagonisti aj osobne.

V utorok 11. augusta hudobný dokument *Tempos*, ktorý rozpráva príbeh Patrika „Rytmusa“ Vrbovského a jeho 30-ročnej rapovej kariéry, príde divákovi osobne predstaviť jeho hlavný hrdina a trojica tvorcov – spolurežisér.

Piatok 14. augusta bude patriť novinke filmára a dobrodruha Pavla Barabáša *Salto* je kráľ, ktorá len deň predtým bude mať celoslovenskú premiéru v Bratislave. Klubový dokument o zlaňovaní najvyšších vodopádov, ktoré je výzvou pre skupinku kamarátov, uvedie režisér, scenárista a kameraman osobne.

Diváci sa môžu tešiť aj na dve úplné novinky – v pondelok 10. augusta český životopisný hraný film *Havel*, ktorý prináša príbeh jednej z najvýraznejších postáv česko-slovenskej histórie, a vo štvrtok 13. augusta dokument *Meky* o úplnej oddanosti hudbe a o viere vo vlastnú

cestu, ktorá bola často iná, než Mirovi Žbirkovi všetci odporúčali.

Bohatý program druhej časti Letného kina na hradnom nádvorí doplní americký rodinný film *Dolittle* (streda 12. augusta), animovaná komédia nielen pre najmenších *Snežný chlapec* (sobota 15. augusta) a slovensko-česká romantická komédia *Príliš osobná známosť*, nakrútená na motív knihy Evity Urbaníkovéj, ktorej premietanie v júlovom termíne zmaril dážď.

Začiatok projekcií je o 21.00 h, vstupné na päť filmov je 3 eurá, za *Tempos* návštevníci zaplatia 6 eur a za film *Meky* 4 eurá. Online predaj lístkov na www.kinoiskra.sk, na snímky *Tempos* a *Salto* je kráľ bude obmedzený na kapacitu kina, keďže v prípade veľmi nepriaznivého počasia sa premietania s hosťami uskutočnia v Iskre. **MSKS**

Program Letného kina na hradnom nádvorí (10. – 16. 8. 2020)

Pondelok 10. augusta

HAVEL

Životopisný film prináša príbeh jednej z najvýraznejších postáv česko-slovenskej histórie z disidentského obdobia, keď ešte Václav Havel nebol slávnou osobnosťou.

Dráma/životopisný, Česko, 2020, réžia: Slávek Horák, 100 min, pôvodné znenie, MP 12+

Utorok 11. augusta

TEMPOS

Film uvedie Patrik „Rytmus“ Vrbovský a tvorcovia M. Klujev, N. Klujev a R. Kelemen

Hudobný dokument rozpráva príbeh Patrika „Rytmusa“ Vrbovského a jeho 30-ročnej rapovej kariéry. Film na pozadí zároveň odhaľuje dejiny rapu a hip-hopu na Slovensku.

Dokument, Slovensko, 2020, réžia: M. Klujev, N. Klujev, P. Kelemen, 90 min, pôvodné znenie, MP 15+

Streda 12. augusta

DOLITTLE

Keby tak každý doktor bol ako Dolittle. Nebojí sa vyraziť na nebezpečnú výpravu, stretnúť sa s pirátmi, ale čo je hlavné, rozumie reči zvierat.

Dobrodružný, USA, 2020, réžia: Stephen Gaghan, 106 min, dabing, MP

Štvrtok 13. augusta

MEKY

Film o úplnej oddanosti hudbe, o viere vo vlastnú cestu, ktorá

bola často iná, než Mirovi Žbirkovi všetci odporúčali. O tom, ako sa dajú s eleganciou prekonať životné zvraty.

Dokument, Česko/Slovensko, 2020, réžia: Šimon Šafránek, 80 min, pôvodné znenie, MP 12+

Piatok 14. augusta – filmový klub

SALTO JE KRÁĽ

Film uvedie režisér, scenárista a kameraman Pavol Barabáš. Zlaňovanie najvyšších vodopádov je výzvou pre skupinku kamarátov. Motivuje ich možnosť splynúť s týmto vodným živlom. Podarí sa im zlaníť aj najvyšší vodopád sveta?

Dokument, Slovensko, 2020, réžia: Pavol Barabáš, 63 min, pôvodné znenie, MP 12+

Sobota 15. augusta

SNEŽNÝ CHLAPEC

Chcete zažiť parádne dobrodružstvo? Ak áno, tak sa choďte pozrieť na strechu vášho domu. Možno sa tam skrýva stratený a vydesený yeti, ktorý nevie, ako sa vrátiť späť k rodičom.

Animovaná komédia, USA, 2019, réžia: J. Culton, T. Wilderman, 97 min, dabing, MP

Nedeľa 16. augusta

PRÍLIŠ OSOBNÁ ZNÁMOŠŤ

Film prináša tri príbehy radosti i bolesti, šťastia aj smútku troch žien, ktoré sa poznajú, alebo sa spoznávajú. Spája ich priateľstvo, muž a malé, päťročné dievčatko.

Komédia, Slovensko/Česko, 2020, réžia: Marta Ferencová, 107 min, pôvodné znenie, MP 15+

Všade dobre, na Slovensku naj

Partia mladých ľudí, ktorí milujú zábavu, radi vykonávajú rôzne aktivity a sú kreatívni, sa na začiatku roka rozhodla pre spoločnú dovolenku na Slovensku. Voľba bola jasná - slovenská „Route 66“ vedúca zo Šiah do Tatranskej Javoriny.

Cesta je dlhá takmer 247 kilometrov a prechádza cez tri kraje – Nitriansky, Banskobystrický a Prešovský. Avšak v marci to pre nich začalo vyzeráť tak, že nič z toho nebude. Nakoniec sa to však podarilo. „Touto cestou by sme chceli ukázať ľuďom, že aj na Slovensku máme nádherné a čarovné miesta a dovolenka „doma“ môže byť rovnako dobrá ako v zahraničí, dokonca aj lepšia. Zároveň chceme zviditeľniť zaujímavé miesta a objekty, o ktorých možno ani neviete,“ povedal účastník výpravy Dominik Vrba.

Cestovatelia všetko nakrúcajú a chceli by z týchto záberov vytvoriť film či seriál. Cestujem veľmi rád, napríklad v Londýne som bol už trikrát. Je to krásne mesto, určite sa tam ešte vrátim, no je čas sa venovať aj Slovensku,“ povedal na margo cestovania Tomáš Zatko.

Záujem precestovať krajinu mali

viacerí už od detstva. „Už od malička som sníval o tom, ako prejdem celé Slovensko. Mám veľmi rád našu krajinu a chcem ju celú vidieť. Keď som sa konečne odhodlal na cestovanie,

Spoločná fotografia účastníkov výpravy po Slovensku pred Kežmarským hradom.

dlho som uvažoval, kde začnem. Keďže moja polovica rodiny pochádza zo stredného Slovenska (Brezno, Banská Bystrica...), rozhodol som sa, že prvá cesta musí viesť tadiaľto. A tak voľba padla na cestu 66. Cesta a jej okolie je zaujímavé a prejsť ju s veľmi dobrými kamarátmi je niečo, čo chcete zažiť. Preto som sa rozhodol ju absolvovať,“ povedal Dominik Vrba, ktorý na otázku, či by mali Slováci viac chodiť na dovolenky po rodnej krajine, odpovedal: „Určite áno. Mnohokrát ani nevedia, čo všetko tu máme. A často sú to unikáty, ktoré sú len u nás. A okrem toho, všade dobre, doma najlepšie.“

Kežmarok navštívili 27. júla a ich sprevádzanie po meste zabezpečilo oddelenie komunikácie a propagácie mesta Kežmarok. Putovanie pamiatkami začali na mieste, kde sa zväčša všetko končí – na historickom cintoríne – a viedlo po celej trase Historikkej cesty, ktorú nájdete v tomto vydaní Novín Kežmarok.

O výsledku ich snaženia vás budeme informovať na sociálnych sieťach mesta Kežmarok a tejto odvážnej skupine prajeme v auguste veľa ďalších krásnych spoločných chvíľ.

Ondrej Miškovič

Miroslav „DJ EKG“ Ecker

„Hudobnú slobodu možno vyjadriť tancom a stretnutím skvelých ľudí. K tomu pridáme západ slnka, hrad z 15. storočia a vznikne zážitkový event s menom Sunset Boulevard. Kežmarok má za sebou bohatú históriu a jeho ľudia vedia urobiť neskutočnú atmosféru. Zavrite oči, precíťte to, pretože 8. augusta sa stretneme na historickom a magickom mieste v strede mesta,“ píše sa v pozvánke na netradičnú udalosť na Kežmarskom hrade.

Ako vzniklo turné Sunset Boulevard a prečo sa koná práve na slovenských hradoch?

Sunset Boulevard vznikol ako malý event pre 30 ľudí v roku 2017. To už však bola naozaj denná akcia po dlhoročných pokusoch na rôznych terasách po Slovensku. Ľudia sa hanbili tancovať cez deň, a toto už bola regulárna udalosť. Na hrady som sa chcel dostať dlho, ale nikdy to neprešlo. A nejakým pozhnaním je rok 2020

DJ-ský pult medzi ľuďmi, osvetlenie hradu magické, zvuk špičkový

Headlinerom turné Sunset Boulevard bude známy DJ EKG, vlastným menom Miroslav Ecker, ktorému sme položili pár otázok.

rokom hradov a do nich zapadá aj Kežmarok.

Aké máš skúsenosti s publikom pod Tatrami?

Kežmarok či Poprad majú totálne najbližšie publikum a veľa ľudí mi písalo, že musím prísť. Tieto mestá za mnou cestujú, tak som sa chcel aj takto odvdáčiť. A je to tu!

Vstupenky v prvej a druhej vlne predaja sa minuli veľmi rýchlo. Očakával si takýto obrovský záujem?

Vždy si takéto niečo veľmi vážim a bol to fantastický pocit...

Budú mať možnosť tí, ktorí to doteraz nestihli, kúpiť si ešte lístky na Sunset Boulevard v Kežmarku?

Áno, samozrejme. Event je na 50 percent vypredaný, ale máme ešte pár dní do začiatku. Čiže zvyšné vstupenky znovu ponúkame na Ticketportal.sk, ale aj priamo v Kežmarku na hrade a v Mestskom kultúrnom stredisku,

Kežmarskej informačnej agentúre či na www.mskskkezmarok.sk.

V čom bude táto akcia iná ako ostatné a na čo všetko sa jej publikum môže tešiť?

DJ-ský pult bude medzi ľuďmi, priamo v centre diania. Akciu budú zahrievať košíckí DJ-i Marko Mazag, Borra a David Kluka. Osvetlenie hradu bude magické a zvuk špičkový.

Aké opatrenia budú platiť vzhľadom na to, že sa akcia koná v historických priestoroch hradu?

Budeme dbať na bezpečnosť návštevníkov, ale i na to, že sa akcia koná v areáli hradu nesmiernej kultúrno-historickej hodnoty. O poriadok sa bude starať bezpečnostná služba i polícia, na nádvorie sa dostanú iba ľudia starší ako 18 rokov, ktorí prejdú osobnou prehliadkou. Samozrejme, dodržiavať sa budú i všetky hygienické pravidlá, ktoré korešpondujú s aktuálnymi protiepidemiologickými opatreniami.

MsKS

Brožúra Rolanda Marczyho vydaná v roku 2011, mapujúca historickú cestu mestom.

Dvanásť zastavení historickej cesty

Turistická sezóna v tomto roku napriek obmedzeniam priniesla do nášho mesta viacerých návštevníkov. V roku 2011 zostavil Roland Marczy historickú cestu Kežmarkom, ktorej zastavenia nájdete v tomto článku. Ktorá pamiatka nášho mesta je vám najbližšia?

Kežmarok je malé, ale starobylé mesto ležiace pod Vysokými Tatrami, ktorého historické pamiatky obdivujú ľudia nielen zo Slovenska. Jedinečne zachovalý a ucelený historický ráz centra mesta si už v roku 1950 vyslúžil označenie mestskej pamiatkovej

rezervácie. Nájdeme tu však i dve národné kultúrne pamiatky. Pri prechádzkach uličkami narazíme na jedinečné historické skvosty, v rámci ktorých nájdeme takmer všetky stavebné slohy – románsky, gotický, renesančný i barokový.

Kostol bol vybudovaný v barokovom slohu s pôdorysom rovnoramenného gréckeho kríža.

Evanjelický drevený artikulárny kostol

Najvýznamnejšou pamiatkou mesta je nepochybne Drevený evanjelický artikulárny kostol Svätej Trojice. Vďaka unikátnej zachovanej výzdobe ho UNESCO zapísalo do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva. Kostol pochádza z čias náboženskej neslobody protestantov, ktorí si podľa rozhodnutia šopronskeho snemu z roku 1681 smeli postaviť chrámy len v slobodných kráľovských mestách, akým bol aj Kežmarok.

Finančne na stavbu kežmarského kostola, ktorý je zasvätený svätej Trojici, prispeli protestanti z celej severnej Európy, i švédsky a dánsky kráľ nariadili pre tento účel urobiť vo svojej krajine zbierky. Traduje sa, že pri stavaní pomáhali švédski námorníci a zanechali po sebe pamiatku. Vrch interiéru totiž pripomína obrátenú provu lode a okná sú okrúhleho tvaru ako na lodiach. V skutočnosti sa na stavbe kostola podieľali aj obyvatelia iných miest.

V budove lýcea je umiestnená najväčšia školská historická knižnica v strednej Európe.

Evanjelické lýceum a knižnica

Prvé správy o existencii kežmarskej mestskej školy sú z rokov 1383 až 1392. Je však predpoklad, že prvý typ farskej školy existoval už o storočie skôr. S príchodom reformácie do Kežmarku dostala škola po roku 1531 charakter protestantského gymnázia. V rokoch 1787 až 1852 pri osemtriednom gymnáziu vznikli akademické triedy s katedrou filozofie, práva a teológie, čím sa škola zmenila na lýceum. Na

území Slovenska boli len štyri lýceá, bez absolvovania ktorých nebolo možné pokračovať v univerzitných štúdiách. V roku 1852 sa lýceálne triedy zrušili a škola bola opäť gymnáziom.

Prvá školská budova stála pri Bazilike svätej Trojice. V čase protireformácie sa škola vystavovala za mestské múry, istý čas bola v sakristii dreveného kostola a až v rokoch 1774 až 1776 sa postavila kamenná budova. Dnešný výzor nadobudla v 19. storočí nadstavbami prvého a druhého poschodia.

Hlavný vchod, postavený na podobu románskeho slohu, sa netradične nachádza na východnej strane.

Nový evanjelický kostol

V druhej polovici 19. storočia sa kežmarskí evanjelici rozhodli pre stavbu nového, na pohľad reprezentačnejšieho chrámu. Drevený artikulárny kostol chátral a začal byť nebezpečný, predovšetkým po statickej stránke. Preto delegácia cirkvi navštívila v roku 1870 pôvodom dánskeho stavebného inžiniera Teofila von Hansena, v tej dobe hlavného krajinského architekta a profesora architektúry na Akadé-

mii vied vo Viedni, ktorý jej daroval svoje vlastné projekty a tie – ako hovorí tradícia – boli pôvodne určené pre Orient.

Projekt zaujal svojou výnimočnosťou. Nemal mať jednotný stavebný štýl, ale stavba mala obsahovať v rámci tzv. eklektického slohu prvky byzantské, románske, renesančné, maurské, ba aj rôzne orientálne. Traduje sa, že dar Hansena bol podmienený uskutočnením výstavby kostola, čo známi „skúpi Spišiaci“ prijali s radosťou.

Dnešný výzor a nadstavbu druhého poschodia nadobudla po poslednom veľkom požiari v roku 1922.

Radnica

Prvá kežmarská radnica stála na Starom trhu. Po vpáde husitov v roku 1433 mesto čiastočne vyhorelo a centrum sa presunulo do jeho inej časti, kde sa vytvorilo nové námestie. V jeho strede postavil v roku 1461 Juraj zo Spišskej Soboty novú gotickú radnicu.

Po veľkom požiari bola radnica v roku 1541 – 1555 prestavaná majstrom Kuntzom

z Kežmarku do renesančnej podoby. V roku 1641 za richtárčenia Žigmunda Moesa sa k radnici pristavila veža.

Podľa dobového opisu Juraja Bohuša z roku 1720 je radnica ukončená cimburím, na južnej strane je namaľovaný erb mesta a obraz spravodlivosti. Aj vežu zdobia mravoučné nápisy. Na veži sa podľa historických opisov počas trhov bilo na olovené bubny a vyhrával tu aj mestský trubač.

Reduta

Na mieste reduty stála v minulosti strážna veža, ktorú prestavala v 17. storočí rodina Thököly na panský dom. V rokoch 1705 až 1707 bola v budove tlačiareň Mateja Glase-
ra-Vitraria, ktorý vydával knihy slovenské, nemecké, maďarské a latinské.

V roku 1818 sa budova prestavala v klasicistickom slohu na redutu. Na jej fasáde je latinský nápis, hlásajúci, že tento dom slúži pre strážu, hostí a zábavy. Pri prestavbe bola reduta spojená s meštianskym domom na Hlavnom námestí 3, na ktorom je renesančný portál s iniciálami S. W.

Zaujímavé umelecké prvky nás vítajú hneď pri vstupoch do historických budov.

Starý trh

Starý trh sa považuje za jednu z najstarších kežmarských ulíc. Základy väčšiny domov pochádzajú z 13. storočia a vo viacerých sa nachádzajú náznaky tzv. vežových domov. Na hornom i dolnom konci ulice sú typické spišské remeselné domy. V blízkosti hradu je torzo mestského opevnenia smerom k hradu ukončené zachovanou časťou mestskej vstupnej Nižnej brány.

V dome č. 39 sa schádzali členovia tajného spolku Mor ho!, ktorí boli za svoje presvedčenie roku 1912 vylúčení ako študenti nielen z kežmarského gymnázia, ale aj zo všetkých uhorských škôl.

Múzeum bytovej kultúry

Dom je pôvodne goticko-renesančný, v 17. storočí patril rodine zlatníka Daniela Haltza, o čom svedčí stropný trám z roku 1698 s vyrezávanými iniciálami DH a rezbou kalicha, ktorý bol znakom zlatníkov. V 19. storočí v dome býval Štefan Palcsó, pedagóg a spisovateľ.

Od roku 1974 je budova vo vlastníctve miestneho múzea. V roku 1994 sa v nej otvorila expozícia meštianskej bytovej kultúry, ktorá predkladá obraz o vývoji spišského meštianskeho nábytku od konca 17. storočia po začiatok 20. storočia. Veľká časť vystavených predmetov je z pozostalosti barónky Hedvigy Márie von Szirmay.

Bazilika sv. Kríža

Kežmarský chrám je najmladším a svojimi rozmermi je jedným z najväčších spišských gotických trojlodových kostolov.

Sieťová klenba, vytvorená na princípe pretínajúcich sa dvojíc paralelných diagonálnych rebier, spočíva na masívnych polygonálnych pilastroch a konzolách, z ktorých dve sú ukončené maskarónmi v podobe muža a ženy. V strede klenby, v miestach kríženia rebier, sú na spôsob svorníkov umiestnené drobné rozety alebo štítky s erbmi. Presbytérium je presvetlené veľkými neskorogotickými oknami s individuálne riešenými kružbami.

Socha umučenia sv. Sebestiána v Bazilike sv. Kríža v Kežmarku.

Paulínsky kostol

Kostol bol postavený v uličnej zástavbe na mieste troch meštianskych domov, ktoré darovalo v roku 1650 protestantské mesto Kežmarok katolíckej cirkvi, aby si postavila malý kostolík, lebo Kostol svätého Kríža bol v tom čase vlastníctvom protestantov. Mesto tak urobilo z vďačnosti, lebo prominenti rímskokatolíckej cirkvi mu pomáhali v sporoch proti rodine Thököly.

Prvá zmienka o kostole je z roku 1654. V roku 1741 vyhorel a o šesť rokov sa začala jeho neskorobaroková prestavba v réžii paulínskeho rádu. Interiér kostola je taktiež barokový.

Renesančná zvonica

Zvonicu nazývali „Zlatá veža“ pre jej niekdajšiu zlatú sgrafitovú výzdobu. Je právom považovaná za najkrajšiu kampaňu na Spiši. Renesančná zvonica so štvorcovou podstavou stojí v tesnej blízkosti Baziliky sv. Kríža. Renesančná štítková atika je tvorená erbmi cisárskeho habsburského rodu, Uhorska a mesta Kežmarok.

Vo vnútri sú na drevenej konštrukcii zavesené tri zvony. Najstarší zvon z roku 1525 má dnes dvadsaťcentimetrovú prasklinu. Dnes vydáva nečistý tón C.

Zvonicu v najbližších mesiacoch čaká rozsiahla rekonštrukcia.

Hrad

Hrad patrí k typu mestských hradov a bol postavený priamo na území mesta Kežmarku preto, aby ho bránil pred prípadnými nepriateľmi. Napokon však jeho majitelia bojovali proti Kežmarku, ktorý sa nechcel vzdať práv slobodného kráľovského mesta a byť obyčajným poddanským mestečkom.

Postavenie hradu sa spája s menom rodiny Zápoľských a prvá písomná správa o ňom je z roku 1463. V roku 1528 prevzala hrad do svojho majetku rodina Lasky. Beata Laska roku 1565 podnikla prvý známy výlet do Vysokých Tatier. Keďže tam šla bez svojho manžela, bola za túto trúfalosť roky väznená v jednej z hradných veží.

Vyhliadková veža Kežmarského hradu láka turistov na mnohé neopakovateľné zábery mesta.

Historický cintorín

V čase protireformácie museli protestanti pochovávať svojich mŕtvych mimo mestských hradieb, a tak vznikol v roku 1674 dnešný cintorín. Postupne sa rozširoval a od roku 1784 začali doň pochovávať aj katolíkov, a to na ľavú stranu, kým na pravej boli hroby protestantov. Tento zvyk ostal v Kežmarku až do začiatku 20. storočia. Okrem katolíkov a evanjelikov sa na historickom cintoríne nachádza aj hrob moslima. Cintorín bol zapísaný v zozname pamiatok východného Slovenska.

*Ondrej Miškovič,
foto: Ondrej Miškovič*

Ani smrť nás nerozdelí...

Príbeh lásky, ktorý sa písal v našom meste presne pred 125 rokmi, si dnes už nik nepamätá. V šume tatranských skál sa stratil aj ich hlas plný nehy. Nám však ostal na kežmarskom historickom cintoríne spoločný hrob s menami, ktoré môžeme smelo prirovnať k Rómeovi a Júlii.

„Tu je záchrana našej lásky, Giska.“
„Fľaštička plná šťastia a dúhovej radosti? Morfium sa predsa užíva proti kašľu... Milý môj, ničomu nerozumiem. Nám bolesťou pukajú srdcia. Láska je našou chorobou, a nie kašeľ. Čo je najhoršie, už ráno ma odvedú žandári k otcovi a už nikdy nebudeme spolu...“ – rozplače sa.

„To sa nesmie stať! Ani smrť nás nerozdelí.“ – vykřžlo z odhodlaných pier Jozefa. Jednou rukou nežne objíma sedemnásťročný drien, druhou nebojáčne zovrie morfium.

Horkastá chuť v ústach ustupuje pri opätovanom pohľade do milovaných očí. Pijú obaja. Každý hlt pečatia bozkom, bozkom večnosti... Už po chvíľke strieda bolestnú úzkosť príjemná úľava. V teplých slzách šťastia sa odráža slnkom zaliata izbica, hoc práve odbíja hodina duchov. Zamilovaný pár obstúpi hmla, hmla taká krásna a strašidelná zároveň. Srdcia bijú čoraz rýchlejšie. Ich tlkot prerezáva takmer hrobové ticho. Bum, bum, bum...

„Prestaňte búšiť do dverí. Musíme ich otvoriť. Ste predsa správca a istotne máte rezervné kľúče.“

„Nemám, pán kapitán...“ – zaznel pisklavý hlas. „Hneď ich vyvalím...“ – drobné rameno po náraze zaprašťalo ešte väčšmi, než rokmi neudržiavané dvere. Neboli zamknuté. Správca ich pred vyrazením neskúsil otvoriť. Jednoducho mu to nezišlo na um. Vlastne ani nemohlo. Um bol rovnako stratený ako náhradné kľúče.

Dvere sa rozleteli tak prudko, až malá sviečka na stole zadymila. Belasý prúžok stúpajúci do neznáma predpovedal niečo zlovestné. Správca pozdvihol lampáš. Lúče svetla a náhlivé kroky kapitána kúpeľnej polície naplnili jednoducho zariadenú miestnosť. Pohľad mu okamžite padol na posteľ, na ktorej ležali nehybné telá držiace sa za ruky.

„Ó, ja nešťastník! Komu už len prenaj-

mem izbu s dvoma mŕtvymi...“ – zabadákal správca zazerajúc zopodlaľ.

„Čušte nešťastník, veď hľadám ešte žijú!“ – zručol kapitán a priložil prsty na poplavé hrdlá, aby nahmatal tep. „Jej už asi

Niekdajšia nemocnica na Starom trhu č. 47 v Kežmarku.

Najstaršia budova v Tatranskej Kotline.

niet pomoci, no mládenca hľadám zachrániť v kežmarskej nemocnici. Ponáhľajte sa zapriať a kone nešetríte!“

„To sa vám povie, kapitán...“ – dudral si popod fúzy správca vykračujúc k stajni. „Zapriať, nešetriť kone, doktorovi vysvet-

ľovať, len kto to zaplatí...?“ – vírilo v hlave správcovi počas celej cesty z kúpeľov v Tatranskej Kotline do najbližšej nemocnice.

„Toto je výsluch, pán správca. Teraz mi pekne po poriadku všetko vyrozprávate do policajného hlásenia.“ – rázne zavelil zástupca poriadku a prísny pohľadom vyžadoval odpoveď.

„Obaja nebohí, nech im je zem ľahká, sa ubytovali okolo Jakuba. Teda dvadsiateho piateho júla roku pána 1895. Na začiatku na nich nebolo nič zvláštne. Hľadám len tie pohľady, ktoré si vymieňali. Mali v sebe vášeň, aká nebýva medzi bratom a sestrou.“

„Bratom a sestrou?“ – opýtal sa nechápavo policajný kapitán.

„Do knihy návštev som zapísal súrodencov z Pešti.“

„Gizella Vermes sa predsa narodila v meste Pápa, ktoré leží na polceste medzi Balatonom a Bratislavou! Akáže Pešti? Aj meno je v knihe návštev úplne iné!!! Ako mi to vysvetlíte, pán správca?“

„Hmm... ako by som len začal. Viete, pán kapitán, našinec má veľa starostí. Ehm, starostí je veľa, ako som už povedal, a preto mu v hlave nezostáva dosť miesta, aby si všetko pamätal. Nuž, potom sa do kníh píše len to, čo v hlave ostalo... Ostalo, ostalo, veru ostalo po nešťastníkoch dosť dlhových. Kto ich len zap...“ – prerušený pobúreným hlasom kapitána nedokončil vetu.

„K veci, pán správca!“

„József Becsák, ďalej budem vyslovovať jeho meno po slovensky, ak sa neurazíte. Nerád by som si hlavu výslovnosťou trápil, veď tú viac máta, kto bude znášať náklady na pohreb. Nedajbože mi naučujú za oboch!“

Kapitán len neveriac vlastným ušiam pokrútil hlavou a nechal správcu objasňovať skutočnosti ďalej. Nesúrodé informácie, pretkávané odbočkami k nezaplateným účtom, pravdivo poukázali na majetkové pomery aleboh dvojice. Gizela, dcéra priemyselníka, spoznala Jozefa v Pápe. Dvadsaťjedenročného poslucháča námornej akadémie zdobila uniforma dôstojníka. Dôstojnosť a jeho čistú lásku ku Giske však zakrývala chudoba.

Ako vyplýva z nájdených listov, títo dvaja už tri roky udržiavali ľúbostný pomer.

„Tie zamilované listy priam blčia nerozdeliteľnou láskou.“ – oči kapitána sa opäť zahľadeli na úhladne preložený papier posiaty vyznaním:

Moja drahá Giska.

Smiem sa nazvať Tvojim priateľom? Snáď áno... Hovorím s Tebou tak, ako by som hovoril s každým, s kým jedným úprimne a pravdivo. Nemôžem dovoliť, aby som sa v citoch spálil, no odolať Ti taktiež nedokážem... Musím Ti napísať, čo sa mi ženie hlavou. Si mojou múzou, ktorá necháva rozkvitnúť slová do veršov. Pri nich mi srdce búcha tak silno, až neudržiť pero. Preto polož Svoj spanilý zrak na skromné slová zahanbené Tvojou krásou.

Či stačí milión bozkov dať, aby dokázal som, že mám rád? Možno len odvahu stačí mať a z pier vziať si bozk – len jedenkrát... Odpoveď z pera priemyselníkovej dcéry vniesla lesk i do oka správcu:

Môj najodvážnejší námorník! Nebo hviezdami zakvitlo a ja túžim po stretnutí, pri ktorom pre nás prestane existovať čas. Túžim byť s Tebou v zemi, zemi dost veľkej pre naše sny. Viem si predstaviť, ako by sa zatváril otec, keby uzrel tieto riadky. Určite by sa zhrozil a pomyslel, aká som skazená. Skazená je však doba, ktorá vyžaduje majetkovú rovnosť. Rovnosť pokladov srdc nikoho nezaujímá. Milujem Ťa, z celej duše Ťa milujem, a preto píšem tieto verše:

Chcem zomierať z Tvojej nehy, skôr než Ti srdce zmäkne voskom.

Chcem spoznávať bájne brehy a kráčať nežne bozk za bozkom...

„Veru, veľká a čistá láska to bola. Keby tak tie peniaze mali, ani otráviť sa nemuseli.“ – spustil svoju obľúbenú pesničku správca odporne potahujúc, pričom si pretrel vlhké oči.

„Ako ste prišli na to, že mladí sú pár a nie súrodenci?“

„Peniaze to prezradili, akože ináč. Šuhaj mal horúce srdce, ale kapsu prázdnu. Po predložení účtu prichádzali len výhovorky a zatĺkanie.“ Správca už mával s kusom úradného papiera pred pozorným zrakom kapitána. Podľa poštového úradu bolo zistené, že dotýčný ani raz nepodal telegram o zaslanie peňazí. „Zodpovednosť voči dodrživaniu platobnej disciplíny ma prinútila oboch vypočuť. Hneď po raňajkách som ich požiadal, aby prišli do mojej kancelárie. Mám v nej stôl s papierom a perom. To pridáva na vážnosti, ako je všeobecne známe. Dokonca aj fúzy som si vykrútil, aby prísť zaúčinkovala. Stačili len dve hodiny vyhrážania a námorný dôstojník všetko priznal. Priznávam, pri výsluchu spravil dojem okrem mňa aj stôl...“

„Stôl? – to je vôl!“ – pomyslel si kapitán, no rozprávanie správcu neprerušil.

Prešlo pár dlhých minút monológu, kým odznelo niečo podstatné. Samozvanému vyšetrovateľovi nepomohol papier s perom pri poznamenaní si mien a adries. Jediné, čo zostalo pod plešinou, bolo mesto Pápa.

„Z moci úradnej, aby bolo jasné, komu bude telegram vyúčtovaný, zašiel som na poštu.“ Správca následne poznatky z „výsluchu“ odoslal na dolnozemsú políciu v nádeji, že tamojší muži zákona nájdu priemyselníka a donútia ho uhradiť trovy zamilovaných. Stručná odpoveď prišla pod Tatry ešte ten istý večer. Nariaďovala zvodcu zadržať a mladú dámu nútene poslať späť k rodine...

„Po prečítaní telegramu z Pápy ste prišli za mnou, prebudili ma a hnali k zaľúbencom, ako nejakého výbercu daní...“

„Presne tak, pán policajný kapitán. Na vás je rovnaké spoľahnutie ako na mňa. Všetko áno!“

„Čúste vy...“ – slovo idiot vyklzlo z úst policajného kapitána značne pridusene a nevzbudilo pozornosť.

Hrob Jozefa a Gizelly na starom historickom cintoríne v Kežmarku.

Všetko začínalo dávať zmysle. Gizela a Jozef sa tri roky tajne schádzali v Pápe. Bolo im jasné, že spoločenské pomery nedovolia rozkvitnúť ich láske. Preto sa rozhodli pre spoločný útek tak ďaleko, ako to len bude možné.

Vydávali sa za súrodencov a takmer štyri týždne dokázali tajiť pravdu ukrytú v lone nádhernej prírody Tatranskej Kotliny. Neutíchajúca túžba správcu mať pod kontrolou finančnú stránku vyústila k odhaleniu a trpkému priznaniu zamilovaného páru. Gizela si bola vedomá, že správca bude bezodkladne kontaktovať jej otca so žiadosťou o finančné vyrovnanie. Svieca lásky horela

príliš rýchlo, o čom svedčia i ďalšie verše:

Som svieca, čo svetlo prináša, už nemusíš báť sa v živote. Plam krásu pred oči vynáša, hoc roztápa vosk – vosk v clivote. Som svieca, čo ticho plápolá, keď obavu na smiech zamení. Knôt z ohňa na lásku zavolá, už ubúda sĺz – sĺz v plameni. Som svieca, čo srdce rozbúši, už nemôžem viac si upierať. Tvoj plameň si žiadam do duši, chcem milovať viac – viac umierať...

Lekárska správa uvádza, že Gizela podľahla otrave morfiom už počas prevozu. Jozefa vyšetril lekár o štvrtej hodine ránej a podal mu protijed. Chvilami bol pri vedomí, pričom sa bránil záchrane. O pol dvanástej pred obedom naposledy vyslovil meno svojej milovanej a za ním odišla do večnosti aj Jozefova duša. Písal sa 24. august 1895. O deň neskôr bola vykonaná pitva. U oboch zamilovaných znel jednoznačný verdikt – nezvratná otrava vypitím veľkého množstva morfia.

Tragédiou tejto tragédie bol i pohreb. Vzhľadom na to, že si nešťastný pár siahol na život dobrovoľne, nastal problém s rozlúčkou v katolíckom duchu. Preto v utorok 27. augusta nad spoločným hrobom predniesol dojímavú reč evanjelický farár Štefan Linberger. Dcéru prišli na poslednú cestu vypevadiť obaja rodičia, brat a teta. Truhly pokryté vencami nasledovala aj matka mladého muža a veľký pohrebný sprievod Kežmarčanov.

Gizela a Jozef si veľmi želali spoločne zostarnúť v objatí lásky. Boli však ochotní vzdať sa ďalších dní života, ak by nemohli stáť bok po boku. Nespravili nič, za čo by si zaslúžili odsúdenie či opovrhnutie. Práve naopak, svojou láskou dokázali, že ich ani smrť nerozdelí!

Doslov

125 rokov je dlhá doba. Dnes si už nik nepamätá na tváre zamilovanej dvojice. V šume Tatranských skál sa stratil aj ich hlas plný nehy. Nám však ostal na kežmarskom historickom cintoríne spoločný hrob s menami, ktoré môžeme smelo prirovnávať k Rómeovi a Júlii.

Vďaka pani Judite, ktorá sa postarala o obnovu takmer zaniknutého hrobového miesta, pretrvá príbeh veľkej lásky ešte veľa rokov, za čo jej parí nesmierna vďaka.

Podakovanie si zaslúžia aj všetci, ktorí mi pomáhali pri zhromažďovaní historických podkladov a ich neľahkom preklade.

A ešte niečo. Iste je po celom Slovensku veľa pietnych miest, ktoré strážia rôzne príbehy. Nedovoľme, aby sa rozplynuli prúde času.

Jaroslav Šleboda

Spomienka na august 1968

Rok 1968 v znamení Dubčekovho „socializmu s ľudskou tvárou“ znamenal skutočné uvoľnenie života. Padla cenzúra, po desaťročiach sa obnovila gréckokatolícka cirkev či hnutie Matice slovenskej. Samozrejme, nie všetkým sa to páčilo a, žiaľ, dosiahli svoje.

V skorých ranných hodinách dňa 21. augusta 1968 československý rozhlas priniesol správu o vstupe vojsk piatich štátov Varšavskej zmluvy na územie Československej republiky, pretože tu mala vzniknúť kontrarevolúcia, o ktorej však občania ani nevedeli.

A čo Kežmarok? Ani tu nebola jednota hlavne medzi vedením mesta. Zväčša ráno sa zišli na Mestskom národnom výbore (MsNV) v Kežmarku funkcionári mesta a členovia Mestského výboru KSS, ktorý vlastne vedeniu mesta diktoval, čo má robiť, aby prerokovali vzniknutú situáciu a rozhodli, čo ďalej. Mnohí so vstupom armád súhlasili, ale v napätej atmosfére to nemohli dať najavo, národ by ich bol zlynčoval. Preto obyvateľov len vyzvali, aby zachovali pokoj a rozvahu.

Lenže tí, čo prežili druhú svetovú vojnu, vedeli svoje a zaútočili na obchody s potravinami. Obchodníci dávali ľuďom na nákupy veľké papierové vrecia, do ktorých sa dával rôzny tovar. Vrecia sa prehadzovali cez plecia, alebo ich ľudia ťahali za sebou. V druhý deň vedenie mesta nákupy regulovalo: jeden nákup nemal presahovať dva kilogramy chleba, desať rožkov, päť vajec, dva kilogramy múky, jeden kilogram soli a podobne.

V prvý deň okupácie bol vyhlásený celoštátny generálny štrajk. Na námestí pred radnicou sa zhromaždili ľudia, všetky hasičské autá, poštové auto, taxíky, súkromné vozidlá a o dvanásť hodín sa rozozvučali klaksóny áut i mestská siréna. V druhý deň sa z tejto iniciatívy na Okresnom výbore Československého Zväzu mládeže (OV ČSZM) a pod záštitou podniku Tatraľan podpisovala vernosť republike, ktorú podpísalo 3800 Kežmarčanov a nik nedal na reči starej súdručky a milionárky z Okresného stavebného podniku, ktorá odrádzala ľudí s tým, že všetkých, čo podpísali, odstrelia.

Keďže okupanti obsadili médiá, začali vysieľať tajné slobodné vysielacie. V Poprade vysielal okresný vysielateľ Severovýchodné Slovensko. V tomto vysielacom bode napríklad Jozef Kredátus, v súčasnosti obyvateľ Kežmarku, ktorý patril v období normalizácie k najviac postihnutým osobám, prišiel o prácu a musel sa z okresu odsťahovať.

Občania ničili smerovky na cestách, vyvesili heslá proti vstupu vojsk. Sovietske vojská prechádzali cez Poprad smerom na západ. Cez Kežmarok našťastie hlavná cesta nevedla. Protisovietskymi heslami boli popísané cesty, budovy, výklady obchodov, vydávalo sa množstvo rôznych letákov. Mnohí si ich fotili, zbierali,

aj autorka článku, ale keďže ju a Jožka Závadu počas normalizácie začala vyšetrovať Štátna bezpečnosť (ŠtB), fotky a letáky tak dobre ukryla, že ich dodnes nevie nájsť.

V Kežmarku boli napríklad heslá: Každý občan sa predstaví okupantom: Dubček. Všetkých Dubčekov neumlčia. Jak ste prišli, tak pôjdete, u nás dlho nebudete. Dubček rastie do výšky a Brežnev sa kolíše. Dubček – Svoboda – to je naša sloboda. Dubček – Svoboda – to sú hlavy národa! Chceme neutrálny československý štát! Ivan, idi domoj! Choď domov, Ivane, čaká ťa Nataša... Zomknime sa v jeden žiik – Dubček je náš Jánošík!

Vydanie Kežmarských hlasov v roku 1968.

Námestie Sovietskej armády sa premenovalo na Námestie Alexandra Dubčeka, čo schválila dokonca aj rada MsNV. Vydržalo s týmto názvom asi rok. Mládež začala vydávať noviny s názvom Kežmarské hlasy (Baráthová, Závada, Grešo atď.), celkovo vyšlo päť čísel, no do ich vydania prichádzali aj vydania novín z MsNV.

Kežmarské hlasy mladých boli veľmi odvážne, zacytujeme z nich obmenu slovenskej hymny, ktorá vznikla v Kežmarku: „Nad Tatrou sa blýska, z olova hrom bije. / Vydržte len, bratia, vrahovia sa stratia, / národ zas ožije. Republika naša dosiaľ tvrdo spala, / prišiel život nový vďaka Dubčekovi / a vlasť sa odkliala. Slobodienu našu zničiť chcel vrah divý, / nezabud' to, rodák, Čech alebo Slovák, / dokiaľ budeš živý. Nezrazil náš národ na kolená žiaden, / vydržme, bratia, / mraky sa raz stratia, / znova svitne na deň.“

Mladí organizovali aj demonštrácie, manifestácie, rozhadzovali letáky, maľovali heslá, mali spojky medzi miestnou vojenskou posádkou, dokonca sa so svojou kronikou chystali za Alexandrom Dubčekom. Žiaľ, niekto sa medzi nimi našiel, ktorý kamarátov v čase normalizácie zradil a hoci ich činnosť bola skôr informačná, v žiadnom prípade nebola agresívna, ŠtB vypočúvala niekoľkých takmer do roku 1989. Napodiv jednala veľmi slušne. Samozrejme, na mladých „donášali“ aj niektorí dospelí, o ktorých vieme. Kabáty sa prevracali v každej dobe. Najprv boli za Dubčeka, potom, naopak, prevliekli aj bielizeň, aby sa po Nežnej revolúcii hlásili za veľkých kresťanov. Nemáme síce právo odsudzovať, ale môžeme aspoň konštatovať, aby sa na to nezabudlo.

Mládeži veľmi pomáhal Ján Dubec, predseda Miestneho výboru Komunistickej strany Slovenska (MsV KSS) a Ivan Grešo, predseda ČSZM. Takmer všetci z vedenia MsNV a starí členovia KSS sa neskôr verejne pridali k normalizátorom. Na svoju činnosť doplatili mnohí mladí i starí, z KSS boli vylúčení Ján Dubec, Jozef Krejsa, Karol Leibitzer, Ing. Jozef Veselý a ďalší. Dokonca aj kronika z roku 1968 (pozn., viedla ju autorka článku) bola prepísaná iným človekom v duchu normalizácie a originál musela autorka odovzdať ŠtB.

V auguste 1968 sa uskutočnil zjazd KSS, na ktorom bol zvolený nový ústredný výbor. Prvým tajomníkom sa stal Dr. Gustáv Husák. Poslanci MsNV sa zišli dňa 4. septembra 1968 na 30. schôdzi, keď sa zaoberali situáciou, ktorá vznikla v štáte po 21. auguste 1968. Plénum schválilo stanovisko a vyhlásenie pléna MsNV v Kežmarku, v ktorom sa uvádza, aby podniky, závody, organizácie plnili pracovné úlohy tak, aby vyrovnali schodok vo výrobe zapríčinený poklesom práce v posledných dňoch a aby normalizovali všetky činnosti na pracoviskách, aby občania plnili svoje občianske povinnosti, zachovávali verejný poriadok, morálku a dodržiavali vzájomné ľudské vzťahy atď.

Osľavy Slovenského národného povstania sa uskutočnili v Kežmarku inak ako po predchádzajúce roky. V oknách domov i pred radnicou horeli sviečky, v jednom okne bol obraz archanjela Gabriela, ktorý premáha a zabíja diabla; mládež spievala národné piesne, ktoré sa do roku 1968 zakazovali spievať, napríklad Hej, Slováci! Okoloidúcim mladí rozkladali trikolóry. Osľavy 50. výročia vzniku Československej republiky boli prísne sledované. V Kežmarku sa otvorila k výročiu výstava, urobil sa lampiónový sprievod, zasadil strom republiky a v predvečer výročia sa na Suchej hore zapálila vatra slobody, na ktorú prišli ľudia zo širokého okolia.

Aktivity napriek viacerým snahám pomaly klesali. Znova sa ľudia vracali k pôvodnému heslu: „Držať hubu, držať krok.“ Čakanie na zmenu trvalo vyše 20 rokov.

Nora Baráthová

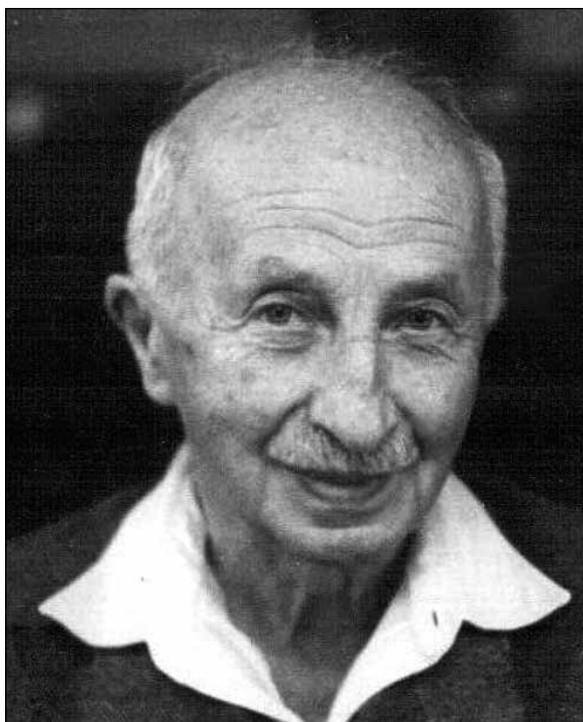
Alfréd Grosz

Alfréd Grosz sa narodil 26. augusta 1885 v Kežmarku, v ktorom žil až do svojej smrti 1. marca 1973.

Otec Ernest Grosz sa narodil v roku 1833 a zomrel v roku 1900, bol profesorom a riaditeľom kežmarského evanjelického gymnázia a patrila aj k zakladateľom Karpatského turistického spolku, prvého turistického spolku v Uhorsku a ôsmeho vo svete. Motivoval syna Alfréda k jeho celoživotnému dobrovoľnému záchrannárstvu a požiarníctvu. Matka Ella, rodená Schickendanzová sa narodila v roku 1850 a zomrela v roku 1933. Alfrédov brat Ernest Grosz, známy klavírny virtuóz a skladateľ sa narodil 7. decembra 1881 v Kežmarku a zomrel 16. marca 1931 v litovskom meste Memel, a následne bol pochovaný v Kežmarku.

Základnú a strednú školu absolvoval Alfréd Grosz na kežmarskom gymnázii. Po maturite v roku 1903 sa s ovdovelou matkou presťahoval do Tokajskej oblasti, kde jeho rodičia už skôr vlastnili vinohrady. Musel sa teda venovať obrábaniu viníc na Tokaji a preto študoval na Poľnohospodárskej akadémii v Košiciach a neskôr na právnickej akadémii v Prešove. V roku 1911 získal po štúdiách v Budapešti diplom učiteľa pre telovýchovu. Potom učil až do vypuknutia Prvej svetovej vojny na Vyššom gymnázii v Jászberény. Počas vojny nepretržite slúžil štyri a pol roka, z toho tri roky na talianskom fronte. Bol zvlášť činný v záchrannárskej a zdravotníckej službe. Za zásluhy získal aj vojnový kríž. Zúčastňoval sa náročných bojov vo vysokohorskom prostredí Júljských Álp. Bol svedkom nedbanlivého usmrtenia tisícok vojakov následkom ničivých lavín, čo ho viedlo k napísaniu vôbec prvej knihy o horských lavínach, ktorá ostala len v rukopise. Po skončení vojny znova vyučoval na gymnázii v Jászberény. V túžbe za svojim tatranským domovom sa vrátil v roku 1919 do Kežmarku, kde pracoval dva roky ako účtovník rodinnej výšivkárskej továrne C. Schickedanz a spol. Od septembra 1922 vyučoval telovýchovu na Kežmarskom evanjelickom nemeckom gymnázii až do júna 1944. Telovýchovu vyučoval aj v slovenských paralelných triedach gymnázia od ich vzniku v roku 1927. Po Druhej svetovej vojne vyučoval najprv dva roky na slovenskom gymnázii v Spišskej Novej Vsi a potom ešte dva roky na slovenskom gymnázii v Kežmarku. Vo svojej pedagogickej práci pokračoval

vo vyše štyristo ročnej tradícii organizovania náučných vzdelávacích viacdenných exkurzií učiteľov a žiakov v Tatrách. Profesor Alfréd Grosz učil stovky svojich žiakov nielen horolezectvu, ale aj poznávaniu prírody Tatier a dôležitým životným hodnotám. Postupne sa stával pre svojich žiakov ich celoživotným vzorom. Počas Druhej svetovej vojny zachra-

Alfréd Grosz, významný spišský polyhistor, legendárny pedagóg a horolezec, vynikajúci znalec Tatier, historik podtatranského regiónu, zaniatený požiarnik, záchrana ľudských životov a majetku ľudí, propagátor a popularizátor Tatier, aktívny dlhoročný funkcionár Karpatského turistického spolku, spisovateľ, etnograf, fotograf, hudobník, básnik, botanik.

ňoval životy utečencov, Židov, prenasledovaných fašistickým režimom, slovenských partizánov. Ako požiarnik a dobrovoľný záchrannár ľudí pri rôznych prírodných katastrofických situáciách. Bol 60 rokov aktívny v dobrovoľnej požiarnickej činnosti. V roku 1922 zachránil pre vyhorením drevený evanjelický kostol. Bol prenasledovaný nielen fašistickým, ale aj povojnovým socialistickým režimom. Počas vojny pre svoje antifašistické postoje mu bol zakázaný akýkoľvek mimoškolský kontakt s mládežou. Paradoxne ako spišský Nemec bol označený za nepriateľa nemeckého národa. Ako jediný učiteľ gymnázia odmietol vstúpiť do fašistickej Deutsche Partei. Po

vojne mu aj napriek tomu bol skonfiškovaný majetok, zakázané publikovanie v tlači a ako spišský Nemec musel znášať perzekúciu zo strany štátnych orgánov. Preto sa do konca svojho pomerne dlhého života sa venoval turistike a písaniu. Zomrel tak, ako žil a vychovával mládež, aby vedela, čo je jej povinnosť: Byť v živote užitočným pre druhých. Jeho spoločenské pozostatky boli priateľmi uložené na pietne mieste v Pastvinách neďaleko bývalej Kežmarskej chaty. Mesto Kežmarok a Karpat-skonemecký spolok odhalilo na tomto mieste pamätník. Urna so zvyškom popola bola uložená v rodinnom hrobe na kežmarskom Historickom cintoríne. V kežmarskom Parku profesora Alfréda Grosza je jeho pamätník. Na parkovisku pri Hotelovej akadémii Otta Brucknera, miesta Groszovho bývalého domu je druhý pamätník s pamätnou tabuľou. Jeho meno je uvedené aj na oboch pamätných tabuliach kežmarského lýcea. Groszova busta vo vstupnej hale Základnej školy Hradna - Grundschule na Hradnom námestí 38 pripomína jeho pôsobenie v slovenských paralelných triedach kežmarského gymnázia. O jeho živote a diele bolo v Kežmarku zorganizovaných niekoľko hodnotných medzinárodných konferencií. Usporiadali sa výstavy výtvarných prác kežmarských žiakov, ale aj hodnotné výstavy jeho fotografií zásluhou kežmarského múzea. Zahrali sa tiež pre verejnosť dramatické pásma. V kežmarskom tatranskom chotári vedie popri Bielej vode Chodník profesora Alfréda Grosza. Priaznivci profesora Grosza sa pravidelne stretávajú na výročie jeho narodenia pri jeho pamätníku. Alfréd Grosz v medzivojnovom období publikoval vyše 30 článkov a štúdií s turistickou a historickou témou. V zahraničí mu vyšli dve knihy: Vysoké Tatry a dejiny Karpatského spolku (Die Hohe Tatra Geschichte des Karpatenvereins) a Povesti spod Vysokých Tatier (Sagen aus Hohen Tatra), pre ktoré mal veľa nepríjemností s vtedajšou štátnou bezpečnosťou. Jeho

druhá kniha bola preložená až v r. 2013. Práce A.Grosza o požiarníctve v Kežmarku a Spiši, o topografií a lyžovaní v Tatrách, o slovenských jaskyniach, o lavínach, o významných spišských osobnostiach, o spišskom humore, netradičných vyučovacích metódach a celý rad ďalších štúdií ostali doteraz v nemeckom rukopise. Vzácné sú jeho hudobné a básnické diela, vyše 40 vzácných frontových denníkov z Prvej svetovej vojny a rozsiahly pedagogický materiál. Zanechal množstvo diapozitívov a fotografií o Tatrách, z horolezectva a o etnografie Spiša. V Maďarsku však vyšla o jeho živote a diele 1145 stranová publikácia.

Milan Choma

Svetoví otužilci

Len nedávno sa mi kamarát priznal s krásnym úspechom. Určite ho poznáte aj vy. Je neprehliadnuteľný, keď ho v zime v centre mesta stretnem len v kraťasoch a tričku. Ja, zababušená až po uši, keď sneží, a on si vykračuje v botaskách a krátkom oblečení. Zima mu neprekáža. Je predseda jeden zo zakladateľov klubu kežmarských otužilcov. Maroš Novotný.

Maroš, na akej súťaži si bol a kde to bolo?

Začiatkom tohto roku sa v Slovinsku konali majstrovstvá sveta zimných plavcov. Bolo to od tretieho do deviateho februára pri jazere Bled. Súťažil som v dvoch kategóriách. Okrem toho som sa zapojil aj ako súťažný zimný plavec do Slovenského pohára v zimnom plávaní, na ktorom sa v jednotlivých kolách zúčastňuje približne 120 plavkyň a plavcov z celého Slovenska.

Kedy si začal so súťažným plávaním?

Otužujem sa už od detstva, ale súťažne som začal plávať až v roku 2019. Predtým som chodil na súťaže iba ako sprievod. Majstrovstvá sveta boli moje prvé väčšie preteky. Chcel som zažiť atmosféru medzinárodnej súťaže. Slovinsko je krásna krajina a ponúka veľa možností na zimné plávanie.

Pricestovali do Slovinska s tebou aj ďalší Slováci?

Áno. Cestoval so mnou aj Maťo Krajčo, spoluzakladateľ

klubu, ktorý pláva v kategórii do 30 rokov. Mal veľmi silnú konkurenciu, boli tam olympijskí plavci aj majstri sveta. Zo Slovenska prišli viacerí. Z Piešťan, z Bratislavy, aj z ďalších veľkých klubov.

Aký úspech si dosiahol?

V mužskej kategórii ročníkov 1952 až 1957 som v disciplíne prsia na 25 metrov skončil dvadsiaty piaty a vo voľnom štýle tiež na 25 metrov som sa umiestnil desiaty.

Kde najčastejšie trénuješ? Otužuješ sa v zime aj v lete?

Trénujem v lete aj v zime. Je to rôzne. V zime chodievam na turistiku do Tatier. Nikto so mnou nechcel ísť. Tak som sa vybral sám. Mal som dva dni voľna. Vonku bolo mínus sedem. Autobusom som sa vyviezol do Smokovca a šiel na Hrebienok. Tam som sa vyzliekol do kraťasov a s batohom na chrbte som vyšiel na Rainerovu chatu. Odtiaľ som chcel ísť na Zamkovského chatu, ale začalo intenzívne fúkať, tak som sa vrátil na Hrebienok. Potom som pešo prešiel do

Maroš Novotný na majstrovstvách sveta zimných plavcov.

Starej Lesnej. Vtedy som urobil desať kilometrov v krátkych nohaviciach pri teplote mínus sedem stupňov. Tak takto trénujem v zime.

A čo letná príprava?

Pred mojimi prvými pretekmi som nikdy nekládol dôraz na plaveckú prípravu. Myslel som si, že päťdesiat metrov plávania hravo zvládnem. No mýlil som sa. Keď som začal plávať, desať metrov pred cieľom som si myslel, že sa utopím. Nevedel som dýchať a vyliezť z bazéna s ľadovou vodou so stuhnutými nohami nie je sranda. V zimnej vode je plávanie omnoho náročnejšie. Tak som začal trénovať. V príprave plávam 200 metrov tam

a dvesto naspäť a súťažne som zaplával už viac ako kilometer v studenej vode. Kamarát Maťo zaplával päť kilometrov.

Desiaty na svete v zimnom plávaní skončil Kežmarčan Marián Novotný. Na začiatok veľmi pekný úspech. Klub Kežmarskí otužilci funguje už päť rokov a má za sebou niekoľko úspešných umiestnení. Za redakciu Novín Kežmarok jeho členom blahozeláme, držíme palce v ďalšom súťažení a prajeme dostatočne chladnú vodu na otužovanie v tatranských vodných nádržiach a potokoch. No a, samozrejme, ďalší otužilci sú v klube podľa slov Maroša vítaní.

Zuzana Šlosárová

Kežmarok v prvom kole pohára porazil Spišské Vlachy

V sobotu 25. júla sa konal prípravný zápas Kežmarku U19 proti rovesníkom z Spišskej Novej Vsi a v nedeľu za nepriaznivého počasia zápas 1. kola Slovenského pohára, v ktorom sa A-mužstvo Kežmarku stretlo so Spišskými Vlachmi. Pod Tatrami sme si v júli veľa slnka neužili,

no v tomto nedeľnom zápase divákovi neprekážal ani dážď či chlad. Domáci predviedli skvelý výkon hneď od začiatku a súperova sieť sa zavlnila už v jedenástej minúte po góle Adama Matalíka, ktorý si o menej ako pätnásť minút znovu zopakoval gólovú radosť.

Aj druhý polčas patrilo domácemu mužstvu a Spišské Vlachy napokon rozdrvilo vysoko 9:2. Góly okrem Matalíka si pripísali Grega, P. Fejerčák, F. Fejerčák, Zacher, Starinský, Labanc a Borženský. V druhom kole Slovenského pohára na našich hráčov čakali Rudňany,

ktoré rovnako ako kežmarskí futbalisti patria do štvrtej ligy. Víťazstvo kežmarských futbalistov 9:2 v prvom kole Slovenského pohára je skvelou pozvánkou na ďalšie zápasy na domácom trávniku.

Ondrej Miškovič

Zachránený zápas. Spomienka na futbalistu, ktorý hral srdcom a nebol sám

Futbalový štadión pri Tatralane v Kežmarku v povojnových rokoch bol plný fanúšikov a mesto bolo vtedy svedkom zápasu, na ktorý sa dodnes spomína.

Iskra, ktorú nazývali predtým Textilka, hrala v roku 1949 či 1953 dôležitý zápas, do konca ktorého chýbalo už len pár minút a „svetelná tabuľa“, ktorú vtedy predstavoval jeden funkcionár, ktorý držal v ruke papierové tabuľky s číslami, ukazovala remízu. Dnes už nie je dôležité, proti komu sa tento zápas hral. Remíza stačila pre domácich na postup či udržanie miesta v tabuľke.

Môj otec Július Muško v tomto zápase nehral. Bol zranený. Pri hlavičkovaní lopty mu praskla koža na čele a mal na ňom niekoľko stehov. Stál pri bráne za čiarou a povzbudzoval svojich spoluhráčov, hlavne brankára. Pri ňom bol najbližšie. Všetci sa už videli ako víťazi tohto zápasu, pretože do konca chýbali len nejaké sekundy a hralo sa na súperovej polovici. No v tom sa z veľkej mely odtrhol jeden hráč a s loptou pri nohách šprintoval na tatralanskú bránu. Brankár vedel, že je zle. Bolo na ňom, ako sa rozhodne. Buď vybehne z brány a zneškodní šancu, prípadne odkopne hráčovi loptu ešte v bezpečnej vzdialenosti, alebo bude čakať v bráne, do ktorého rohu lopta poletí. Rozhodnutie prišlo. Vybehol proti nemu, ale hráč sa nedal oklamať. Bol šikovnejší a preklúčkoval brankára. Lopta už letela plnou rýchlosťou do brány.

Na tvárach všetkých fanúšikov bolo zdesenie a strpnutosť, ako to dopadne. Ako aj mohlo? Protihráč pred bránou bez brankára. V tej chvíli opadla radosť z víťazstva. To bol koniec. Strpnutý však neostal môj otec Július. Vbehol na ihrisko do prázdnej brány a vykopol spred nej loptu, ktorú tam poslal protihráč a ktorá znamenala jasný gól,

Na fotografii Július Muško v prvom rade vpravo. Nachádzajú sa tam aj Janček, Pavla, Štec, Lacina, Dudek.

a tím zhasnuté nádeje na remízu, o ktorú v tomto zápase bojovali. Najprv nastalo veľké ticho, a po ňom z tribúny aj mimo nej neskutočný jasot, piskot, nadšenie. Nikto nepočul píšťalku rozhodcu, ktorý ukončil zápas s nerozhodným výsledkom.

Remíza, postup. Otca Júliusa odniesli domáci fanúšikovia z ihriska na pleciach. Z čela mu kvapkala krv z roztrhaných stehov. Ale stálo to za to. Víťazstvo. To sa oslavovalo do neskorej noci. Ako dopadol môj otec ďalej? Samozrejme, dostal trest. Zákaz hrať všetky zápasy do konca sezóny. Dnes by bol trest úplne iný, prísnejší a možno by sa takáto situácia ani nemohla stať. A ako dopadla Iskra Kežmarok? Určite veľmi dobre, keď mala takých obetavých hráčov, akým bol Július. A to mala.

Marianna Šterbáková,
foto: archív Júliusa Muška

Letné kino prinieslo Hokejový sen

Hviezdny príbeh Laca Nagya je dôkazom toho, že uspieť môže aj obyčajný chlapec z východu.

Slovensko je hokejový národ. Krajinu víťazov Stanleyho pohára a majstrov sveta. Dokumentárny film Hokejový sen, ktorý sme mohli vidieť v programe júlovej časti Letného kina na hradnom nádvorí, zachytáva unikátnu atmosféru košického šampionátu prostredníctvom dvoch postáv, dvoch príbehov a dvoch hokejových generácií.

„Prvá dejová línia sa točí okolo legendárneho Ladislava Nagya, majstra sveta a v tom čase najväčšej hrajúcej hviezdy HC Košice. Druhá je venovaná nádejnému mladému hokejistovi z východného Slovenska, 9-ročnému Jonášovi Pahuľimu,“ priblížil dej filmu režisér Marek Vaňous.

Ladislav Nagy a režisér dokumentu Marek Vaňous neváhali a zodpovedali prítomným malým hokejistom všetky otázky.

Kým jeden si užíval prvé dotyky slávy a zlatú radosť v Göteborgu 2002, ten druhý vtedy ešte nebol na svete a kontakt s veľkým hokejom či slovenským úspechom nikdy nezažil. Tvorcovia filmu prežili s obidvomi hlavnými postavami štyri mesiace pred začiatkom majstrovstiev sveta 2019. Laco Nagy po oznámení, že slovenskú skupinu dostanú Košice, zmenil rozhodnutie skončiť s hokejom, aby sa mohol rozlúčiť na najvyššom fóre vo svojom rodnom meste. Vo filme zápasí so zranením, chodí po doktoroch, zotavuje sa a tvrdo pracuje na návrate.

Na autogramiáde pred premietaním filmu sa zúčastnili mnohí Kežmarčania. Laco Nagy odpovedal na všetky otázky a pochvaloval si nový kežmarský zimný štadión, z ktorého možno raz vyjdú ďalší reprezentanti Slovenska na majstrovstvách sveta.

Ondrej Miškovič

Pripravované zápasy futbalistov Kežmarku

V. liga Podtatranská – muži

- 9. 8. 2020 Vysoké Tatry – Kežmarok (16.30 hod.)
- 16. 8. 2020 Kežmarok – Hranovnica (16.00 hod.)
- 23. 8. 2020 Veľká Lomnica – Kežmarok (16.00 hod.)
- 30. 8. 2020 Kežmarok – Nálepko (16.00 hod.)

III. liga Východ – U 19 a U 17

- 8. 8. 2020 Kežmarok – Veľký Šariš (U19 o 10.00 hod., U 17 o 12.15 hod.)
- 15. 8. 2020 K. Nová Ves – Kežmarok
- 22. 8. 2020 Kežmarok – Poprad-Stráže

- 26. 8. 2020 Vranov nad Topľou – Kežmarok (14.30 hod., 16.45 hod.)
- 29. 8. 2020 Kežmarok – Jednota Košice (10.00 hod., 12.15 hod.)

II. liga žiakov – U15 (10.00 hod.) a U13 (11.45 hod.)

- 22. 8. 2020 Podolíneček – Kežmarok
- 29. 8. 2020 Kežmarok – Lendak (čas bude spresnený, keďže kolide s U19 a U17)

Miroslav Marhefka
MŠK Kežmarok

Spomienky

Odchod tvoj bol rýchly a nečaká-
ný. Odišla si tiško, ako odchádza deň.
V tvojich očiach zažiarila láska a dob-
rota, len láskavé slová od teba chýbajú
nám, v srdci zostáva spomienka na
teba. Rana ostáva v našich srdciach,
ktorá stále bolí a zabudnúť nám nedovolí.

Dňa 19. apríla odišla od nás do večnosti **Anna Po-
lomčáková**, rod. Bukovská vo veku nedožitých 65 rokov.

Prosíme všetkých, ktorí ste ju poznali, aby ste jej veno-
vali tichú spomienku. S láskou a úctou spomínajú manžel,
dcéra, synovia, vnúčatá a blízka rodina.

Odišli ste od nás a my sme ostali
v žiali sami. Vydali ste sa na večnú cestu
spolu a nám ostali chvíle, na ktoré ťaž-
ko spomínáme. Vy ste odišli, no my sme
ostali v žiali sami, ale vy navždy budete
žiť v našich srdciach.

Dňa 24. apríla uplynulo osem ro-
kov, čo nás navždy opustil náš drahý
otec, dedko, pradedko **Michal Bu-
kovský** a 7. septembra uplynie osem
rokov, čo nás navždy opustila naša
drahá mamka, babka, prababka **Mar-**

gita Bukovská.

Tí, ktorí ste ich poznali, venujte im tichú spomienku.
S láskou spomína smútiaca rodina.

Dňa 31. júla sme si pripomenuli
30. výročie čo nás navždy opustil náš
otec, dedko, pradedko a krstný otec

Albert Fiolek. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú
spomienku.

S láskou spomína smútiaca rodina.

Utíchlo srdce, utíchol tvoj hlas,
mala si rada život a všetkých nás. Odiš-
la si navždy, túžila si žiť, ale osud to
zariadil tak, že musela si nás už navždy
opustiť.

Dňa 12. augusta si pripomenie-
me 5 rokov od úmrtia našej mamy **Heleny Sedláckovej**.

S láskou spomína smútiaca rodina.

Dňa 14. augusta si pripomenieme smutné 25. výročie
od úmrtia nášho otca, svokra, dedka
a pradedka **Jána Čekovského**.

Prosíme všetkých, ktorí ste ho
poznali, aby ste mu venovali tichú
spomienku.

S láskou a úctou spomínajú dcéry,
syn, nevesta, vnúčatá a blízka rodina.

Dňa 17. augusta si pripomenie-
me 20 rokov od úmrtia našej babky
Alžbety Vanečkovej.

S láskou spomínajú vnučky Marta,
Eva a Daniela.

Nebolo mi dopriať s Vami byť,
nebolo lieku, aby som mohol žiť.
Neplačte a nechajte ma pokojne spať
aj bez slz sa dá spomínať.

Dňa 17. augusta uplynú dva roky
od odchodu nášho milovaného man-
žela, otca, syna, deda a uja **Mariána
Horníka**.

S láskou spomína smútiaca rodi-
na.

Tak náhle Ti prestalo ubolené srdce biť,
nestihol si sa s nami ani rozlúčiť.

Iba tí, čo s Tebou žili,
vedia, čo navždy stratili.

Útechou nám môže byť iba veta:

Ten kto miloval a bol milovaný, neumiera.

Dňa 17. augusta si so smútkom v srdci pripomínáme
1. výročie úmrtia nášho milovaného manžela, otca, deda,
pradedka, brata, švagra, strýka a dob-
rého priateľa **Ladislava Valeníka**.

Tí, ktorí ste ho poznali a mali radi,
venujte mu spolu s nami tichú spo-
mienku.

S láskou spomínajú s bolesťou
v srdci manželka Erika, dcéra Daniela s Vladimírom, synovia
Lubomír a Vladimír, vnuk Maxík a vnučka Saška s manže-
lom Tomášom, pravnúčku Zarka a Thijka a ostatná smútiaca
rodina.

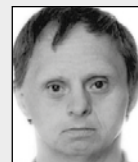
Môžeme zavrieť oči a priať si, aby sa vrátil, alebo oči

otvoriť a vidieť všetko to krásne, čo sme s ním prežili. Môžu
nám srdcia ostať prázdne, že už nie je, alebo ostať plné ra-
dosti, že sme sa s ním mohli podeliť o kúsok času.

Dňa 21. augusta 2005 odišiel tiško a nebadane
v 56. roku svojho života náš mi-
lovaný manžel, otec a starý otec
pplk. Ing. **Peter Višňovský**.

S láskou v srdci spomína manžel-
ka Zuzana, dcéra Zuzana, synovia An-
drej, Pavol a vnúčatka Patrik a Miriam.

Neplačte, nechajte ma pokojne
spať. Aj inak sa na mňa dá spomínať.
Nebolo mi dopriať s vami ďalej byť,
nebolo lieku, aby som mohol ďalej žiť.

Dňa 26. augusta si pripomenie-
me 1. výročie úmrtia nášho milova-
ného syna a brata **Róberta Kraigera**.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina.

Len kyticku kvetov ti na hrob môžeme dať. Zapáliť
sviečku a s láskou spomínať.

Dňa 26. augusta si pripomenie-
me 4. výročie, čo nás navždy opustila
naša drahá manželka, mamka a bab-
ka **Eva Žembová**.

S láskou spomína smútiaca ro-
dina.

Oprava článku

V texte článku „Od kolísky po hrob miloval
svoju vlast“ som nedopatrením uviedol informá-
ciu, že A. Einstein, prepadol z matematiky. Mal
však veľké problémy s matematikou.

Milan Choma

Riadková inzercia

- Splav Dunajca pre Kežmarčanov len za 10 eur na osobu. Volné termíny: 0944567755, fb/insta: Rafting Day. RF 20010
- Tatranská mliekareň a.s. otvorila vo svojom areáli od 3. augusta 2020 Podnikovú predajňu pre verejnosť. Zákazníci si majú možnosť zakúpiť mliečne výrobky, syrové špeciality, delikátne vína a regionálne mäsové výrobky. Otváracie hodiny sú v pracovné dni od pondelka do piatku od 6.00 hod. do 16.00 hod. Pre zákazníkov je pripravené parkovanie v blízkosti predajne. RF 20011
- Dám dlhodobu do prenájmu 3-izbový krásny, luxusne zariadený, slnečný byt v blízkosti centra na ul. Nižná brána pri OC Severka v pokojnej lokalite, výborná občianska vybavenosť. Len seriózny záujemca, voľný november-december 2020. Cena dohodou, nutnosť vidieť. 0911 646 552. RO 20012

Po predložení tohto kupónu získate zľavu na celý sortiment **7%**

BIO POTRAVINY
MATCHA tea
POWERLOGY
Gym BEAM
BAREBELLS

www.superstrava.sk
info@superstrava.sk
Po - Pi : 9:00 - 17:00
Staráme sa o Vaše zdravie ...

Noviny KEŽMAROK, mesačník, evidenčné číslo: EV 5329/16, ISBN 2453-7608, vydáva Mestské kultúrne stredisko Kežmarok, Starý trh č. 46, 060 01 Kežmarok, IČO: 00352179, dátum vydania 5. 8. 2020, ročník V., **adresa redakcie:** Hlavné námestie 3, 060 01 Kežmarok, e-mail: noviny@kezmarok.sk, ondrej.miskovic@kezmarok.sk, tel.: +421 52 466 0211 **Tlač:** Tlačiareň Kežmarok, GG, s. r. o., **Grafika:** PROGRUP SK, s. r. o. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzavierky k 15. dňu v mesiaci. **Redaktori:** Ondrej Miškovič, Beáta Oravcová, **autori titulných fotografií:** M. Hajkovský, winter.net, Ondrej Miškovič, **distribuuje:** Slovenská pošta bezplatne, **náklad:** 5 700 ks. **Periodikum** je pôvodne vydávané od roku 1993.

Obec spisovateľov Slovenska
Mestské kultúrne stredisko - Mestská knižnica
Vás pozývajú na besedu

PETER JUŠČÁK

*...a nezabudni
na labute!*

14. augusta o 17.00
stredoeurópsky príbeh žien, ktorý sa začal v Kežmarku
moderuje Nora Baráthová, historička, prozaička

Podujatie sa uskutoční v záhrade Mestskej knižnice, Hlavné námestie 64, Kežmarok.

Letné kino
na hradnom nádvorí
10. - 16. august 2020

HAVEL Pondelok 10. august	TEMPOS Utorok 11. august	BOLITTLE Streda 12. august
MEKY Štvrtok 13. august	SALTO Piatok 14. august	SNEŽNÝ CHLAPEC Sobota 15. august
PRILIS OSOBNÁ ZNÁMOSŤ Nedeľa 16. august		

Začiatok premietaní o 21.00 h

Red Bull PRESENTS

RYTMUS TEMPOS
30 ROKOV V RAPE

11. augusta 2020 Kežmarský hrad

Letné kino na hradnom nádvorí
Hostia: Patrik Rytmus Vrbovský
a tvorcovia filmu N. Kľujev, M. Kľujev a R. Kelemen

Vstupné 6 €

**Nedel'né rozprávkové popoludnie
na Kežmarskom hrade**
(v prípade nepriaznivého počasia v MŠKS)

**Divadlo Perení
o Zlatej myši
9. august 2020
15.00 h
Vstupné: 7 €**

**Divadelný svet
Duro Trulo
11. august 2020
16.00 h
Vstupné: 7 €**

Predpredaj vstupeniek: Mestské kultúrne stredisko, Starý trh 46
Kežmarská informačná agentúra, Hlavné námestie 64
www.mskskiezmarok.sk

PAPIER

ALCHÝMIA TRIEDENIA KOMUNÁLNEHO ODPADU

Takmer polovica (42 %) vyťaženého dreva (globálne) sa spotrebuje na výrobu papiera.

Recyklácia 1 tony papiera ušetrí asi 2 580 litrov ropy, 26 500 litrov vody a 17 stromov.

Papier je recyklovateľný len päť - až sedemkrát, zvýšená spotreba papiera sa rovná zvýšenej potrebe výrubu stromov.

PATRÍ SEM

- papier
- časopisy
- noviny
- zošity
- kancelársky papier
- letáky
- katalógy
- pohľadnice
- listy
- papierové tašky
- lepenka a kartón
- skartovaný papier
- papierové škatuľky
- kartónové škatule
- obálky s okienkom
- papiere zopnuté spinkou
- rolky od toaletného papiera
- rolky kuchynských servítok
- obaly od vajíčok
- výrobky a obaly označené symbolmi: PAP (čísla 20 – vlnitá lepenka, 21 – hladká lepenka, 22 – papier)

NEPATRÍ SEM

- knihy
- mokrý papier
- mastný a špinavý papier
- samoprepisovací papier
- povoskovaný papier
- asfaltový a dechtový papier
- termopapier
- použité, mastné alebo zašpinené papierové vreckovky a servítky
- polystyrén
- nápojový kartón, t. j. viacvrstvový kombinovaný materiál (VKM) na báze lepenky
- alobal
- papierovo/plastovo-hliníkový obal od korenín, masla, potraviny pre zvieratá,
- menštruačné vložky, tampóny, plienky
- kompostovateľný papier z cukrovej trstiny a pod.
- plast, sklo, kov, bioodpad

INFORMÁCIE A TIPY

- triedením sa dá šetriť – platí sa len za odvoz zmesového komunálneho odpadu, odvoz triedeného odpadu je pre občanov zadarmo
- namiesto papierových vreckoviek používať bavlnené, ktoré sa dajú po vypratí opakovane používať
- na tlačiarňu tlačiť obojstranne, na 100% recyklovaný papier, avšak ak to nie je nutné, netlačiť vôbec
- odkladať si „šmiráky“ a písať poznámky na ne
- nákupné zoznamy si písať do mobilu
- recepty si písať elektronicky
- na schránku si nalepiť nálepku „Nevhadzovať letáky“
- obmedziť kúpu fyzických kníh, používať elektronické čítačky
- nepotrebné knihy zaniest do knižnice, antikvariátu

UMIESTNENIE

Modré zberné nádoby

